Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 55(1), 2026, 432-466
https://dergipark.org.tr/tr/pub/cuefd

The Values Reflected in *Gönül Dağı*: A Data Mining Study *

Mehmet GÜLTEKİN [a] **(ORCID ID – 0000-0002-5281-1767)**
Ecmel YAŞAR [b*] **(ORCID ID – 0000-0003-1947-1382)**
[a]Anadolu University, Faculty of Education, Eskişehir/Türkiye
[b] Anadolu University, Faculty of Education, Eskişehir/Türkiye

Article Info

DOI: 10.14812/cuefd.1735036

Article history:
Received 05.07.25
Revised 03.11.25
Accepted 08.04.26

Keywords:
Value,
Value education,
TV series,
Data mining,
Artificial intelligence

Research Article

Abstract

This research, which aims to determine the core values processed and reflected in the television series *Gönül Dağı* within the scope of viewers' comments, was conducted using data mining within the framework of document analysis. In this context, a total of 186.211 viewer comments posted on Youtube regarding the first 75 episodes of the series were analyzed through quantitative content analysis by utilizing various artificial intelligence tools. Considering the findings, it was revealed that the core values of love, respect, justice, friendship, honesty, patience, responsibility, patriotism and benevolence in the curriculums resonated with the audiences, and that the commitment to cultural values, lived experiences and traditions was reflected to the viewers through these core values. In addition, it was observed that the audiences associated the series with the values of love, respect and friendship the most, and when the audiences' comments were taken into consideration, it was seen that these values were particularly emphasized in episodes 57 and 41 (love), 65 and 61 (respect), and 4 and 65 (friendship).

Gönül Dağı'ndan Yansıyan Değerler: Bir Veri Madenciliği Araştırması

Makale Bilgisi

DOI: 10.14812/cuefd.1735036

Makale Geçmişi:
Geliş 05.07.25
Düzeltme 03.11.25
Kabul 08.04.26

Anahtar Kelimeler:
Değer,
Değer eğitimi,
TV dizisi,
Veri madenciliği,
Yapay zekâ

Araştırma Makalesi

Öz

Gönül Dağı dizisinde işlenen ve yansıtılan kök değerlerin izleyici yorumları kapsamında belirlenmesini amaçlayan bu araştırma, doküman incelemesi kapsamında veri madenciliği kullanılarak gerçekleştirilmiş. Bu kapsamda, dizinin ilk 75 bölümüne ilişkin Youtube'da yapılan toplam 186 bin 211 izleyici yorumu, çeşitli yapay zekâ imkanlarından yararlanılarak, nicel içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular göz önüne alındığında; öğretim programlarında yer alan sevgi, saygı, adalet, dostluk, dürüstlük, sabır, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik kök değerlerinin izleyicilerde karşılık bulduğu; kültürel değerlere, yaşanmışlığa ve geleneklere bağlılığın bu değerler aracılığıyla izleyicilere yansıdığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, izleyicilerin diziyi en çok sevgi, saygı ve dostluk değerleriyle ilişkilendirdikleri, izleyici yorumları göz önüne alındığında, bu değerlerin de 57. ve 41. (sevgi değeri), 65. ve 61. (saygı değeri), 4. ve 65. (dostluk değeri) bölümlerde sıklıkla işlendiği görülmüştür.

Introduction

Values are the basic principles and beliefs that ensure the unity and continuity of society (Kızılçelik & Erjem, 1996). In short, values can be expressed as beliefs. However, this concept is not a completely objective, emotion-free thought (Çetin, 2004). In fact, values are the principles we use when making

*This study was presented as an "oral presentation" at the 20th International Primary Teacher Educations Symposium in Kemer/Antalya between 14th-17th November 2022.

b***Corresponding Author:** ecmelyasar@anadolu.edu.tr

decisions (Turner, 1999). Values are standards and criteria that guide the evaluation of actions, individuals and events. Values are a part of social life and are necessary for individuals to adapt to social life. Values also play a determining role in an individual's behavior towards other individuals, living things and nature (Schwartz, 2007). In this respect, values constitute one of the basic mechanisms that a society utilizes to ensure its continuity.

Values are important both theoretically and as an issue that closely concerns our society, which is seeking its place in a rapidly changing world (Karasu & Aktepe, 2009). In this respect, there is an intense emphasis on values today; the reason for such an emphasis on values is not the importance given to values, but the increasing need for values (Arslan & Yaşar, 2007). Values are seen as certain superior actions, states and beliefs and are presented as social foundations and criteria. Values are necessary for the control of human reason as a set of constraints and judgments that shape behavior. The change of values is mostly discussed in terms of its causes and consequences and the dangers of change; this change is often envisioned as corruption and loss of values. However, the change of values is a necessity of both social development and individualization (Yurderi, 2014).

In recent years, increasing incidents of violence, substance addiction, bullying behaviors of individuals and an increase in their tendency to commit crimes have brought value education to the agenda. As a matter of fact, the solution to these behaviors lies in ensuring the affective development of individuals and providing them with social values. In a study conducted by Çaylı and Çaylı (2022), it was similarly concluded that value education should be provided to individuals in preventing violence.

Value is not an inherited essence that individuals are born with. On the contrary, these characteristics that will shape individuals' personalities, perspectives and behaviors are acquired through their experiences in life. In this context, it can be said that individuals' awareness of existing values and their internalization of these values are closely related to the educational process. This relational situation can also be defined as values education (Yeşil & Aydın, 2007). Values education can be briefly explained as an effort to teach about values that are important in the lives of individuals. With values education, individuals become aware of the values in society and try to solve the problems they face in their lives with the guidance of these values. Kirschenbaum (1995) stated that the nature of value education is to help other individuals. Accordingly, value education has two main purposes. The first purpose is to ensure that all individuals, especially young people, lead a more characterful life and are satisfied with the life they lead. The second aim is to contribute to the well-being of society (Akbaş, 2008).

Values play an extremely effective role in the lives of individuals, as it is extremely important that they are acquired by new generations in the socialization process (Kıncal, 2007). In this context, values can be considered as the realization of desired behaviors that coincide with the customs and traditions of the society (Ulusoy, 2017). Values guide individuals on how individuals should behave in society. Therefore, it can be said that values are important elements that sustain society. All societies have their own values or value system. When societies start to lose this system of values, it can be considered as an indicator that the society has lost its social control tool. The fact that values primarily determine the direction of individuals and indirectly the society (Şimşek, 2015) supports this situation. From this point of view, it is important to learn and teach values by transferring them to generations in order to ensure social continuity, social welfare and peace.

Values are similar to principles, norms and rules that are among the requirements of social life. In this context, it can be stated that values are guiding in society like principles, norms and rules; thus, it can be said that the way to equip today's people is through character and value education (Ergen, 2019). In other words, since values are guiding the society, the education process should definitely make individuals qualified in terms of values. The realization of culture transfer in order for societies to live in peace and to ensure social continuity is possible through value education. In addition, the ability of individuals to respect different languages, religions and races, to resolve conflicts in peaceful ways and for individuals to live in security can be realized through the values they acquire. In order for individuals to live together and adapt to the society they live in, they need to adopt national values and become

equipped with universal values (Gürdoğan Bayır, 2021). Communication tools have a very important place in introducing, transferring and adopting values to individuals. In this context, television (TV) has a special position.

Television, an important and indispensable part of our daily lives, is a significant media tool that influences social life and has the power to change it. This tool alters individuals' lifestyles and influences their perceptions, attitudes, and decisions. Among television viewers with developed media literacy, these changes occur in a positive direction. Media literacy is positively influencing this change among more literate audiences. Media literacy can be defined as the competence encompassing individuals' ability to access, analyse, evaluate and produce media messages (Jeong, 2012). In this context, media literacy is expected to serve not only to distinguish factually correct information, but also to foster positive values such as sharing, collaboration, critical thinking, responsibility, and social participation. Television, in particular, is a platform where messages can spread rapidly and representations can have powerful effects. Therefore, it can be said that individuals with media literacy are more quickly influenced by the values presented in television programmes, develop awareness, and can view content that is not in line with social values with a critical eye. Furthermore, media literacy practices create a value-based resistance mechanism against negative trends encountered in the digital age, such as disinformation, hate speech, and polarisation (Bulger & Davison, 2018).

When considered in the context of media literacy, TV is one of the communication tools that has the power to inform people about the events taking place in the world in the fastest and most effective way. Although communication tools have diversified and enriched due to the widespread use of the Internet, the widespread influence of TV continues today. Undoubtedly, TV does not only have an informative role; it also plays a role in leisure and entertainment. In fact, according to a study conducted by Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) (The Radio and Television Supreme Council) in 2018, the average daily TV viewing time in Turkey is 3 hours and 34 minutes. This is a significant amount of time and points to the importance of TV broadcasts in people's lives.

Today, TV, which has a multi-channel structure, has been on the agenda with domestic and foreign TV series, especially for the last 30 years, and in the last 10 years, it has been talked about with the dominance of domestic TV series. In this period, a large number of domestic series have been on the screens, and some of these series have even made a name for themselves with high ratings and occupied the country's agenda (Durak Batıgün & Büyükşahin Sunal, 2017). As a matter of fact, in the public opinion poll conducted by RTÜK on TV viewing habits (2018), domestic TV series ranked second after the news among the most watched programs.

The report "Turkish TV Series in the Process of Cultural Change and Industrialization" published by İstanbul Ticaret Odası (İTO) (The Istanbul Chamber of Commerce) (2022 as cited in Türkyılmaz, 2022) was introduced. In this context, ITO President Kuralay stated that the export potential of the Turkish TV series sector is quite high and that it has gained a strategic power that can affect many sectors:

> *75 percent of the TV series produced in Turkey are exported to about 150 countries. It is estimated to have 400 million audiences. While the export volume of Turkish TV series was only around 10 million dollars in 2008, it reached 350 million dollars in 2018. Thus, with an export volume of over 600 million dollars, Turkey has risen to the second place in terms of recognition and demand after the USA. We have set our country's export target for Turkish TV series and productions as at least 1 billion dollars in the first stage. (Anadolu Agency, 2022).*

Since the late 1990s, domestic TV series in Turkey have shown a remarkable development in terms of form and content as a result of the audiences' intense interest and increased investments in the sector. Due to this intense interest, TV channels allocate their main broadcasting time predominantly to TV series. This situation attracts a certain audience to the screen every week and ensures that audiences stay in front of the screen continuously (Tüzün Ateşalp, 2016). One of these series, which has considerable potential and attracts a great deal of interest, is 'Gönül Dağı', broadcast on TRT 1. Gönül

Dağı is a Turkish television series in the family, drama and romance genres, which began airing on TRT 1 on 17 October 2020. The series was inspired by the steppe stories of writer Mustafa Çiftçi. The series tells the story of three cousins, the sons of three uncles, who live in a town called 'Gedelli'. These three cousins, who have been inventing things, tinkering with and repairing technological devices since childhood, continue to invent as they grow up and are developing an aeroplane with a different wing structure (Açık, 2020; Milliyet, 2020; IMDb, n.d.). The Gönül Dağı series, which began airing on 17 October 2020, is filmed in the Sivrihisar district of Eskişehir province. In a survey conducted by NG Research between 23 and 28 December 2021 across Turkey, involving 1831 participants aged 15 and over via an online research platform, the Gönül Dağı series was ranked first, chosen as the favourite series by one in ten people (TRT 1, 2021 & Küre, 2025). The series quickly reached a wide audience and received awards on various platforms. TRT 1's beloved series Gönül Dağı, which has been the focus of television viewers' attention since the first day it aired and has proven its success by breaking ratings records every week, was awarded the RTÜK's 'Yunus Emre Year Correct Use of Turkish' award. In addition, it was nominated for best series and best screenplay at the 47th Golden Butterfly Awards in 2021; in 2022, it was awarded best series and best screenplay at the Festiculture event held in France. The most recent awards came from the Best of Rumeli organisation in 2024 (Aydın & Koçak, 2022; RTÜK, 2022; Şahin, 2025; TRT 1, 2021). Gönül Dağı, which has been among the most watched series since its broadcast, looks set to continue winning awards in various competitions. The series is described as follows on TRT 1's website (TRT 1, 2021):

> *An Anatolian tale in the steppe... Gönül Dağı is the story of yellow lands, legends spoken for years, unforgettable loves...Mount Gönül is the story of Anatolian children who grow big dreams in their small worlds...Mount Gönül is the story of 3 cousins who run after their dreams in the steppe and try to achieve the impossible despite all obstacles...Mount Gönül, which was scripted by being inspired by the unpublished stories of Mustafa Çiftçi, "the pen of the steppe", who reflects the steppe and the people living in this geography in all the stories he writes with a sincere language, is a series that will lock the screens that will gain the audiences' appreciation in the first episode....A visual feast that will satisfy the audiences' homesickness... Starring Berk Atan, Semih Ertürk and Cihat Süvarioğlu, the series tells the story of the warm-blooded, loving Anatolian people living in a quaint town in the middle of the steppe. It is the story of people who live the legends, traditions, and values that are about to be forgotten in the cities wholeheartedly, who feel their love with their heart while earning with the sweat of their brow, and who struggle to live for their hopes and dreams... Taner, who dreams of meeting his childhood love Dilek one day, and the amazing invention he makes with his cousins... Anatolian people with their wedding vendors, lamenters, traditions and all their sincerity... The Yılki Horses, the epitome of freedom, the ornament of the steppe lands...Wherever a lover, an orphan's heart is broken, they say that a piece of stone breaks from the Mount of Hearts, big or small...Mount of Hearts, which takes care of the lovers who cannot meet their loved ones with the stones it throws... While watching, you will live, feel, be touched and connect wholeheartedly...*

As can be seen, the main theme of the series is Anatolian culture and values. Studies examining series in the context of values are quite limited in the literature. Similarly, studies examining films and animated films, apart from cartoons, in the context of values are also limited in number; in this context, Beldağ and Yarar Kaptan (2017) examined 'Cars', Kavun (2018) examined 'Kemal Sunal films,' Turhan (2018) examined 'Turkish animated films' in terms of values, and Aydemir (2019) examined 'Zeki Alasya-Metin Akpınar films' in the context of values education. As in this study, Kurtdede Fidan and Kılıç (2020) examined cartoons in terms of values included in the social studies teaching programme: The Rafadan Tayfa Example and Ünal's (2020) study titled 'Examination of Values in Turkish Films" also looked at values and were based on the values included in the MEB Social Studies Teaching Programme. Furthermore, Bayram and Koçak Macun's (2023) study examining animations in the context of core values and intended messages also examined core values.

There are also studies on the Gönül Dağı series. These are; "The Effect of TV Series on Tourism Activities: The Case of Gönül Dağı TV Series" (Aydın & Koçak, 2022), "Determination of Gastronomic Elements Presented to Audiences in TV Series: The Case of Gönül Dağı TV Series" (Çılgınoğlu, 2022), "Comparative Analysis of Two Domestic TV Series in Terms of Psychology of Religion and Values: The Examples of Gönül Dağı and Yasak Elma" (Kaya & Kımter, 2022) and "The Cultural Elements Presented to Audience in TV Series: A Content Analysis of the TV Series Gönül Dağı" (Aslantaş, 2021). As can be seen, this study is the first to examine the Gönül Dağı series in the context of values. In addition to the scarcity of studies examining series in the context of values, and despite the fact that series broadcast in Turkey are occasionally questioned in terms of values, the Gönül Dağı series' strong emphasis on national values has been instrumental in the realisation of this study. It is therefore hoped that this study will fill a gap in the literature.

As can be seen, this study is only one of the research works in the literature examining the Gönül Dağı series in the context of values. In Turkey, television series have become one of the most watched programme types with increasing momentum and have become a field of study worthy of research in terms of the messages they convey. This is because, like other television programmes, series provide viewers with elements that enable them to understand society (Ak, 2022). Therefore, it is crucial to examine television series, which have an important place in social life and directly and indirectly influence individuals, in terms of their content in many aspects. In this context, it is considered important to examine the values reflected in the Gönül Dağı series, which has a significant audience in Turkey. When considered in the context of values education and media literacy, the ten core values (love, respect, friendship, justice, honesty, patience, responsibility, helpfulness, patriotism, and self-control) included in primary school curricula and intended to be instilled in individuals have been taken as a basis. Indeed, these values have been defined as fundamental, priority values that are expected to be achieved in the education system. In the programmes, the word ‘core’ is used in the sense that these values serve as the foundation upon which other sub-values are based (Esemen, 2020). Thus, in this study, core values were also considered as the basis of a broader value network; the viewers' understanding of values was examined in the context of the values that Turkish national education seeks to instil in individuals.

Considering all the above information and justifications, the aim of the study was to determine the values addressed and reflected in the Gönül Dağı series within the scope of viewer comments. In this context, answers were sought to the following questions:

1. Considering viewer comments, which of the core values included in primary school curricula were addressed in the series?
2. Considering viewer comments, which core values have been highlighted the most?
3. In which episodes, in particular, have the core values mentioned in viewer comments been addressed the most?
4. Which viewer comments on values have received the most appreciation?

Method

The Design of the Research

The research was conducted through document analysis within the scope of qualitative research approach. Document review is a systematic process based on compiling documents that constitute primary or secondary data sources, reviewing and examining them in accordance with the research purpose, and analyzing them as a result (Bowen, 2009; Özkan, 2021). During this process, the following stages proposed by Bowen (2009) were followed, and data mining processes were utilised, particularly in the first two stages:

- Finding and selecting documents
- Reviewing documents (surface reading)
- Detailed reading
- Coding and thematisation

- Interpretation and meaning-making

The data of this research, which aims to determine the values portrayed in the TV series Gönül Dağı within the scope of audience comments, were handled within the scope of the following principles, taking into account the methodological objectives of document analysis (Wellington et al., 2005):

- Compliance with the purpose and sub-purposes of the research
- Free from unnecessary information
- Accessing primary sources as much as possible
- Being able to answer the question "Why am I using this source of information?"
- Based on concepts from which readers will not derive different meanings

In line with these principles, this research is based on viewer comments posted on YouTube as digital documents; however, comments directly related to the 'values' addressed in the series have been included in the process to serve the aims and sub-aims of the research. To avoid conceptual confusion and differing interpretations, only a concept library consisting of core values was used. Accordingly, the viewer comments obtained were read individually, and value expressions outside the context of the research (such as 'Respect and love to everyone...', 'I wish you patience', etc.) were disregarded.

Data Source

The data was obtained from the audience comments under the episodes of TRT's "Gönül Dağı" series broadcast on the Youtube channel. In this context, the first 75 episodes of the series and 186.211 audience comments regarding the episodes constituted the data source of the study. The short researcher diaries and reminder notes (analytical memos) were also used to support and transform these data into findings.

It was deemed important to reveal the reflections of this content on the audiences rather than directly addressing the content of the series. This is because visual communication tools such as movies and TV series are limited to what the scriptwriter and director can imagine, fictionalize and convey within the framework of technical conditions. However, given that such works ultimately aim to reconstruct audiences in a socio-emotional sense, the impressions left by the visual content on the target audience were used as the primary source of data. In document analysis, the people who are considered as the main source consist of those who have a direct relationship with the document, in other words, those who create the document or those who are affected by the document and experience the social phenomenon that emerges first-hand (Merriam, 2015). In this context, it can be said that the syllabuses in question, the methodological processes of document analysis and the research objectives related to the main data source point to audience interpretations.

Data Analysis

A total of 186.211 audience comments on the first 75 episodes of Gönül Dağı were retrieved from the Youtube system through "data mining" and analyzed with quantitative content analysis. The findings were explained and interpreted by using the researcher's diary and reminder notes (analytical memos). When it is desired to reach qualitative findings from numerical data in document analysis, one of the analysis methods to be applied is quantitative content analysis. This method involves an analysis process based on coding, frequency measurements, themes and hypotheses to communicate content (Merriam, 2015). The coding, frequency and thematization stages in this process also facilitated the researchers to present and interpret the findings.

Data mining is a method of analyzing organic relationships in large data sets and summarizing them in new ways that are meaningful and useful to researchers (Hand et al., 2001). Data mining can also be defined as an interdisciplinary field that combines machine learning, pattern recognition, statistics, database and visualization techniques to extract knowledge from large databases (Cabena et al., 1998).

In short, data mining is a multidimensional data collection process used to extract valuable non-obvious information from large data sets.

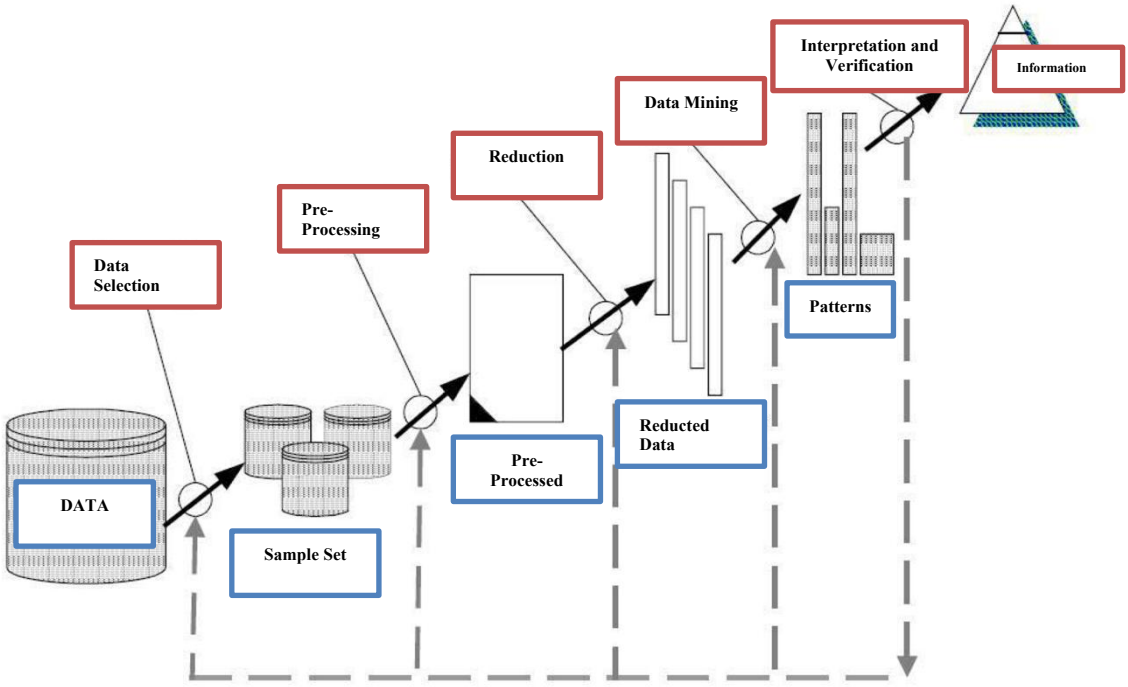
The study utilised Python 3, Idle, R, and RStudio for the process in question. Python is one of the most widely used programming languages today in software development, data science, artificial intelligence, and education. Thanks to its simple syntax, powerful standard library, and large user community, Python is preferred by both beginners and professional software developers. Python 3 was released in 2008 with the aim of addressing some inconsistencies in Python 2. One of the most notable differences is that the print statement has been converted into a function and text (string) data is processed in 'Unicode' format by default (Lutz, 2021). Python 3's open-source structure contributes to accelerating innovation in various fields. As it is also a frequently preferred language in education, it enables the development of algorithmic thinking skills in the teaching process (Guo, 2014). In this respect, Python 3 is considered not only a technical tool but also a pedagogical tool.

IDLE (Integrated Development and Learning Environment), which comes with the Python installation, is an integrated development environment used for writing, running, and testing Python code. IDLE is specifically designed for educational purposes; its simple interface, instant error reporting, and interactive shell feature make it highly suitable for beginners. (Python Software Foundation, 2023).

"R" is a programming language, while RStudio is the most widely used development environment that facilitates working with the "R" language. With RStudio, it is possible to write, run, debug, and visualise 'R' code. R and RStudio are used extensively, particularly in higher education in fields such as statistics, economics, psychology, and bioinformatics. R's interactive structure enables students to learn statistical concepts in a practical way. Furthermore, RStudio's visual interface and integrated help system facilitate the learning process. Furthermore, being open-source reduces costs for educational institutions while offering researchers an unlimited trial-and-error and development environment (Counsell & Cribbie, 2020; Giorgi, 2022; Hoffman & Wright, 2024).

Figure 1

The Sample Process of Data Mining (Özçakır, 2006 as cited in Gemici, 2012)

The stages of the analysis process, carried out with the scope, purpose and tools mentioned above, are as follows:

1. ***Authorization request:*** Authorization procedures were performed via Gmail account to pull data from Youtube.
2. ***Python3 and Idle programs:*** These artificial intelligence programs were used to connect to the Youtube database.
3. ***Commanding through the terminal:*** The "id"s of the relevant episodes were entered one by one in the "youtube.py" file and the audience comments were retrieved by giving commands for each episode through the terminal.
4. ***Creating the concept library:*** The "custom lexicon" concept library was created and the related core values were processed.
5. ***"R" language and "R studio" program:*** From the previously extracted comments, the comments in which the core values were mentioned were filtered through these programs.
6. ***Frequency of each core value:*** The comments containing the core values were read one by one and the concepts used out of context were ignored (e.g. "regards to everyone, love...", "my condolences to you", "I wish you patience").

Figure 2

The Core Values Entered in the Concept Library

custom_lexicon.csv

```
"";"WORD";"TONE";"POLARITY"
"1";"sevgi";"0.80";1
"2";"saygı";"0.80";1
"3";"adalet";"0.80";1
"4";"dost";"0.80";1
"5";"dürüst";"0.80";1
"6";"öz denetim";"0.80";1
"7";"sabır";"0.80";1
"8";"sorumluluk";"0.80";1
"9";"vatansever";"0.80";1
"10";"yardımsever";"0.80";1
```

The values included in the series were determined based on the ten core values included in the 2018 primary school teaching programmes in Turkey. This is because core values are accepted as fundamental values in the programme. Therefore, both the emphasis in the programme and the requirements of data analysis necessitated the use of these ten core values.

The core values were entered into the concept library with the conceptual structures that could yield the most data, as shown in Figure 2. A total of ten core values (all core values) were included in the library. As sentiment analysis (goodness-badness index analyses) will also be performed in the later stages of the research (sentiment analysis is not included in this article), it is envisaged that values between '-1' and '+1' will be assigned to each concept, accepting '0' as the threshold value. At this stage, since all root values are considered to be of equal importance and the same level of goodness, it was deemed appropriate to assign a goodness value of '0.80'. Sentiment analysis is the process of revealing individuals' preferences, evaluations, attitudes, moods, and emotions through computer-assisted data mining processes (Liu, 2017). When '0' is accepted as the threshold value, the value '-1' corresponds to strong negative emotion, the value '+1' corresponds to strong positive emotion, and the value '0' represents a neutral or emotionally balanced state. Expressing emotion intensity on this continuous scale, particularly in dictionary-based methods and some supervised learning models, allows for a more sensitive analysis of relative emotional differences between texts (Liu, 2012; Taboada et al., 2011).

The data collected through data mining consists of comments voluntarily shared by users on a public YouTube channel. The data collection process was carried out in accordance with YouTube's terms of use and data access policies, without encountering any technical obstruction or intervention by the platform, and without violating API (application programming interface) policies. The research design in question is non-interventional in nature, in line with the ethical principles recommended for internet-based research. Accordingly, the researchers did not interact with content creators or commenting users; they did not intervene directly or indirectly in the data production process. In this respect, the study is non-reactive in nature.

The literature indicates that content shared in publicly accessible online environments can be ethically used as research data in such situations where users have no reasonable expectation of privacy (Association of Internet Researchers [AoIR], 2019; Kozinets, 2015; Markham & Buchanan, 2012). Furthermore, in social media, digital ethnography, and online content analysis research, it is known that users' reasonable expectation of privacy is quite low when they share their content publicly; however, it is emphasised that researchers still have a responsibility not to cause harm or disclose information (Kozinets, 2015; Townsend & Wallace, 2016). In this regard, the study placed particular emphasis on protecting individual user identities; usernames, profile information, and all data that could enable identification were excluded from the analysis and reporting process.

Findings

The findings of the research are categorized on the basis of the research questions. The findings are explained with the support of audience comments.

The Findings on Which of the Core Values are Covered in the TV Series Gönül Dağı

Findings regarding which core values are present in the comments of viewers of the Gönül Dağı series are shown in Figure 3.

Figure 3

The Core Values in the Audiences of Gönül Dağı TV Series

As seen in Figure 3, the audience comments on the series included the core values of love, respect, justice, friendship, friendship, honesty, patience, responsibility, patriotism and benevolence, which are among the core values in the primary school curriculum, while the value of self-control was absent.

The Findings on Which Core Values are More Prominent in the Gönül Dağı Series, Considering the Number of Audience Comments and Likes

Table 1 presents the findings on which core values are more prominent in the Gönül Dağı series, considering the audience comments.

Table 1

Values Most Frequently Mentioned in the Gönül Dağı Series According to Viewer Comments

The Core Values	Frequency (f)
Love	1783
Respect	600
Friendship	232
Justice	95
Honesty	89
Patience	81
Responsibility	21
Benevolence	20
Patriotism	4
Self Control	0

As seen in Table 1, when all the comments on the 75 episodes of the series Gönül Dağı were analyzed, it was found that the value of "love" (f= 1783) was associated with the series the most, in other words, the series left traces of the concept of love on the audiences. In the most liked audiences comment on the value of love, the importance of love was emphasized with the contradiction between the search of people in need of love and the indifference of the character who has not experienced real love.

> *No matter who gives an award, Gönüldağı audiences give the most beautiful award from their hearts, salute to all the actors, some of them need a sip of **love** and attention, while others, like Maryam, push it away with the back of their hand. That's why this episode was so painful. (episode 57, **625 likes**)*

When examining this comment, which received 625 likes regarding the fifty-seventh episode, it can be said that this episode, which compares the value of love with behaviour such as disregard and indifference (brushing it off), was appreciated by viewers and saddened them just as much.

The second value that left the most impression on the audience was "respect" (f=600). This value, which was mentioned 600 times in the comments, was associated with respect for elders, respect for people and nature, and commitment to cultural values, experience and traditions. Considering the related audience comment that received the highest number of likes, it is understood that respect for the cultural was emphasized, many audiences' longing for the past and the past experience was reawakened, and they found traces of themselves.

> *Throughout my life, I have tried to watch more series than I can count on my fingers, and I have abandoned them all. Gönül Mountain is the only series I have watched until this episode... There is our culture, there is our pain, there are pieces of our lives, there is **respect**... There are those we have lost, our lost childhood ... (Episode 65, **184 likes**)*

When this comment, which received 184 likes, and other comments on the value of love and respect are evaluated, it can be said that these two core values have gone beyond their known boundaries and have become the symbol of the pure, clean and sincere life in the audiences' ideals.

The third most emphasized core value by the audiences was "friendship" (f=232). According to what is reflected in the researchers' diary, this value emphasizes the ideal, friendship based on selfless love and unshakable trust, which the audiences do not see much in their own lives anymore. The most liked audience comment on the value of friendship came in episode 4, where important impressions were gained about the personalities of the characters.

*Taner's depth, Veysel's **friendship**, Ramazan's smile, Cemile's comradeship ... There are so many beautiful things in this series. (Episode 4, **937 likes**)*

In this comment, which received 937 likes, it can be said that the value of "friendship", which has an important place in education programs, is handled together with the concepts of happiness and togetherness, and as a result, all these leave good impressions on the audience.

Another value that was frequently mentioned in the comments and received many likes and reflected the impressions of the audiences was "justice" (f= 95). This value was conceptualized in the minds of the audiences by associating it with fairness, equity, honesty and equality in general. In the most liked audience comment, the value of justice was examined in a micro sense by associating it with the injustices experienced by Cemile and Veysel, and in a macro sense by mentioning the principles that should be found in an ideal justice system.

*Thousands of innocents in Turkey experience thousands of times more torture and suffering every day than what Cemil and Veysel went through unjustly. Thank you for reminding and drawing attention to this issue again. You have made us empathize. You have emphasized how strong and impartial **law** and **justice** should be. I'm glad you are here. (Episode 65, **263 likes**)*

It can be said that the value of "honesty" (f= 89) is shaped in people's minds by associating it with the values of love and friendship, in other words, the series reflects honesty and sincerity to the audiences as an integral part of true love and friendship. An example of this can be seen in the audience comments on episode 16.

*Let everyone love like Sefer. **Honest**, sincere, real!!! (episode 16, **10 likes**)*

The comments related to the value of "patience" (f= 81) showed that the related concept was identified with the character of Ciritçi Abdullah. The messages about the virtue of being patient against fate, difficulties and losses found meaning in the audiences' comments

It was observed that the audiences did not mention the core values of "patriotism" (f= 4), "benevolence" (f= 20) and "responsibility" (f= 21) very often in their comments, while the concept of "self-control" was not mentioned at all in 186.211 comments. Although the value of responsibility was not frequently mentioned in the comments, an audience comment on episode 52 received considerable likes.

*My heart broke in the last scene. My dear Veysel and Kenan stood by each other, we love such genuine things, Veysel has been full for episodes and it was his brother who embraced him in his overflow, he is not alone Kenan also showed respect and a kind attitude because he thought Elif was uncomfortable, we missed such open, mature and **responsible** people. Elif needs time, then she will tell it herself. They are a couple that will find their way. (52nd episode, **38 likes**)*

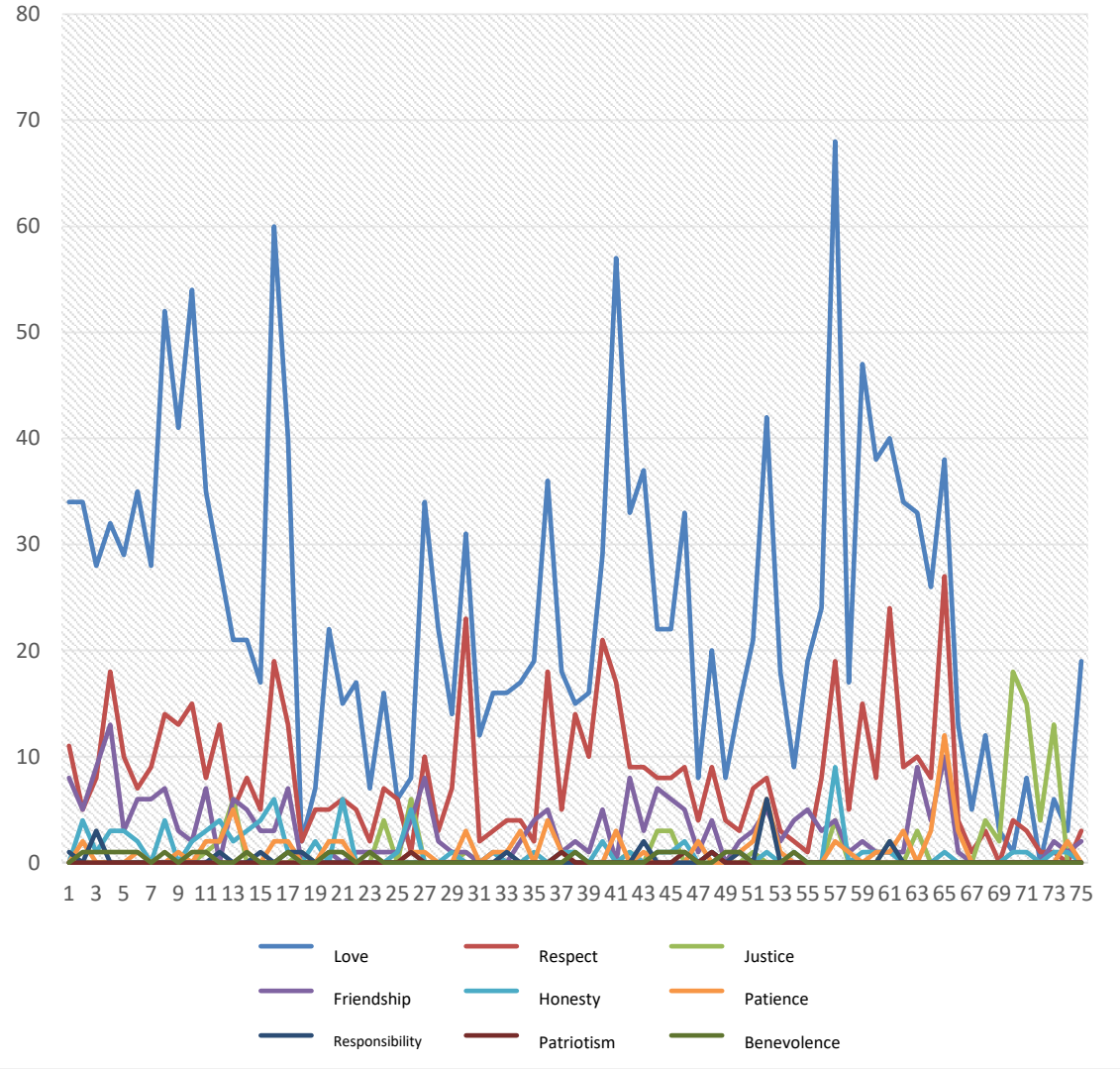
Considering the aforementioned comments and the audiences' likes, it can be said that the TV series idealizes the responsible human typology in the audiences' minds; this ideal type is a responsible, open, honest and mature individual.

The Findings on in Which Episodes the Core Values in the Series Gönül Dağı are Addressed More in Particular

Figure 4 and Table 2 show the findings on the episodes in which the core values are addressed more in the Gönül Dağı series.

Figure 4

The Graphic Showing Which Episodes of Viewer Comments Particularly Address Core Values

As seen in Figure 4, the core values were emphasized in different episodes. Considering the relevant findings, it is understood that some values are emphasized more in certain episodes

Table 2

The Table Showing Which Episodes of the Viewers' Comments Particularly Address Core Values

The Core Values	The Episodes and Frequencies (f)
Love	Episode 57 (f= 68) and Episode 41 (f= 57)
Respect	Episode 65 (f= 27) and Episode 61 (f= 24)
Justice	Episode 70 (f= 18) and Episode 71 (f= 15)
Friendship	Episode 4 (f= 13) and Episode 65 (f= 10)
Honesty	Episode 16 (f= 6) and Episode 26 (f= 5)
Patience	Episode 65 (f= 12) and Episode 52 (f= 6)
Responsibility	Episode 52 (f= 6) and Episode 3 (f= 3)

As seen in Graph 1 and Table 2, the value of "love" was most prominent in episodes 57 and 41, the value of "respect" was most prominent in episodes 65 and 61, the value of "justice" in episodes 70 and 71, the value of "friendship" in episodes 4 and 65, the value of "honesty" in episodes 16 and 26, the value of "patience" in episodes 65 and 52, and the value of "responsibility" in episodes 52 and 3. The concepts of "patriotism" and "benevolence" were used at most once in the episode comments.

Conclusion, Discussion and Recommendations

Today's societies are shaped by the influence of communication tools and visual culture, and the media, and especially TV, is the pioneer of change in this process. The media in general, TV in particular, which shapes popular culture, and local TV series, which have the power to reach the largest audience in terms of viewership rates, have the effect of changing and transforming daily life (Köse, 2014). TV series, which have become the locomotive of TV channels especially in the 2000s, deeply affect social culture with the characters they create (Aydın, 2014).

TV series is a special and important source that has existed almost since the invention of TV and has developed along with society, because it reflects society with information and details at a certain period in history. To some extent, this social reflection serves as a showcase presented to society through fiction. This showcase brings together realistic elements and represents the essence of daily experiences (Kuyucu, 2019).

As mass media, movies and TV series can quickly penetrate the world of individuals and change their perceptions. In this context, movies and TV series have become a fundamental tool that influences people's thoughts, enables them to take attitudes on certain issues, and has the power to create images about people, places, etc. (Busby & Klug, 2001 cited in Şahbaz & Kılıçlar, 2009). TV series can change the perceptions and audiences' thoughts by influencing their perceptions and thoughts and enable them to take attitudes on certain issues (Doğan, 2009).

TV series create an interest in this direction by revealing different lifestyles to audiences. TV series take them into the circle of influence with their styles that can affect individuals of all demographic characteristics. This circle of influence can include the change of many daily habits such as eating and drinking, vacation, clothing and audiences' speech styles (Sucu, 2011).

TV series present certain lifestyles and mediate the internalization or normalization of these lifestyles. So much so that the elements of value are determined in line with the lifestyles presented in the series. Through TV series, audiences try to live like the characters in the series and to be like the characters in the series; they are often confronted with value representations that are incompatible with their daily life practices (Yurderi, 2014).

In recent years, Turkish TV series have been followed with great admiration, meeting millions of audiences all over the world as well as in Turkey. As a matter of fact, in the research conducted by qualitative-quantitative content analysis method adapted according to the research question for twenty news reports on Turkish TV series, Turkish TV series were presented with positive themes in all of the news reports, and it was revealed that Turkish TV series were watched with great appreciation and interest, earned great export revenues, and were of high quality in terms of technical/acting/costume/scenario etc. in the analyzed news reports. In addition, it was concluded that Turkish TV series triggered social movements for women's rights in the Middle East thanks to their secular values (Özarslan, 2020).

Today, TV series reflect existing values to the audience on the one hand and construct new values on the other (Sucu, 2011). The research conducted by RTÜK (2018) in Turkey shows that Turkish people are very interested in TV series and this interest has been increasing over the years. This interest is also an indication that the values in TV series are intensely reflected to the audiences.

In the study conducted by Ünal (2021), it was determined that the features that make TV series and movies effective in the process of gaining values are that they have visuality and thanks to these features, what is conveyed is more permanent in the mind, they are interesting, they appeal to multiple

sensory organs, people prefer TV series and movies because they are lazy, series have the power to influence people, being widespread and embodying events.

Aydın and Koçak (2022) stated that thanks to the effect of Gönül Dağı series, Sivrihisar district, where the series was filmed, started to attract tourists in a serious way and that tourists visited Sivrihisar; "the series is a family series, it is sincere and natural, it has traces of the audience's own life, there is no mafia and violence, there is no inappropriate content, the audience longs for the steppe culture, it reflects our traditions, no shoes in the house during the series, it reflects women as a strong character and people long for their past lives". Similarly, Aslantaş (2021) states that the categories in which the series Gönül Dağı differs significantly from other series that were on air in the same period are "a) location, area and general information; neighborhood, district, village; geography. b) kinship; youth, adolescence, old age; family; relatives, lineage groups. c) clothing; ornaments; goods; property. d) religious practices. e) language"; and as a result of the analysis, he concluded that Gönül Dağı was quite different from the other TV series broadcasted in the same period in terms of the cultural elements it presented to the public under these categories. Again, Çılgınoğlu (2022) found that "gastronomic elements in Gönül Dağı series are basic products such as tea, Turkish coffee, cheese, olives, jam, pilaf". As can be seen, Gönül Dağı series reflects values intensively as well as reflecting culture. Similarly, the findings of this study also showed that Gönül Dağı series reflects values intensively.

Today, many values are introduced to audiences positively or negatively through TV series and movies (Ünal, 2021). As a matter of fact, in Kırtepe's (2014) study aiming to examine the effects of TV series on society, "contradicting our values" ranked first among the issues that audiences felt uncomfortable in the series they watched. Again, in the study conducted by Gülmez (2007), the participants stated that even in a short episode of the series, if not in its entirety, there may be scenes that overturn the issues that are considered sacred, and they expressed their discomfort in this regard. However, in this study, the comments made by the audiences of the Gönül Dağı series showed that the series did not include negative values and that the series included the core values that should be taught to students in primary school.

In this study examining the values portrayed in the Gönül Dağı series, the following conclusions were reached based on the findings:

- In viewer comments about the series, the core values included in primary school curricula—love, respect, justice, friendship, honesty, patience, responsibility, patriotism, and benevolence—were present, while the value of self-control was absent.
- It was understood that the value of ‘love’ was mentioned most frequently in viewer comments, followed by the value of ‘respect’, and that the values of ‘friendship’, ‘justice’, “honesty” and ‘patience’ were also mentioned.
- It was understood that some values were emphasised more in certain episodes.

The value most frequently mentioned in the series Gönül Dağı is love. In viewer comments, the value of love was mentioned much more frequently than other core values. This finding of the study is consistent with Ünal's (2020) finding that one of the most frequently mentioned values in Turkish films is love, and with Beldağ and Yarar Kaptan's (2017) that love is one of the values contained in the film Cars, Aydemir's (2019) finding that the most frequently featured value in Zeki Alasya and Metin Akpınar films is love, and Kavun's (2018) that love is the most frequently featured value in Kemal Sunal's films, and Turhan's (2018) finding that the most frequently encountered value in the animated films he examined is love—under the heading of love for family, animals, and nature—are entirely consistent. Similarly, the studies by Kurtdede Fidan and Kılıç (2020) also reveal that love is one of the most frequently featured values. Likewise, in the study by Bayram and Koçak Macun (2023), love is among the most frequently featured values. These findings indicate that one of the most frequently featured values in the examined films is the value of ‘love.’

In the context of the values presented in the Gönül Dağı series, other values presented besides love include: justice, friendship, honesty, and responsibility in Aydemir's (2019) work; respect, honesty, and

benevolence in Beldağ and Yarar Kaptan's (2017) work; friendship, benevolence, honesty, patriotism, respect, justice, and patience are found in the studies by Bayram and Koçak Macun (2023); responsibility is found in Ünal's (2020) study; respect is found in Kavun's (2018) study; and benevolence is found in Turhan's (2018) study. In this respect, the findings of these studies support the findings obtained from the Gönül Dağı series.

Studies on the values portrayed in TV series have revealed how the values are reflected. Ak (2022), in his/her study titled "Content analysis of the TV series Camdaki Kız" in the context of Schwartz Values Scale, found that "power, success, hedonism, adaptation, self-orientation, benevolence and traditionalism" came to the fore among the value concepts in the series, and that these values in individual, social and universal terms increased in some episodes of the series and decreased significantly in some episodes. From these findings, it can be said that the values of "benevolence" and "traditionalism" are similar to the values revealed in the Gönül Dağı series. In Kaya and Kımter's (2022) study, as a result of the analysis made on a total of 25 different values/anti-values, 13 values and 12 anti-values, it was revealed that 795 values (79%) and 214 anti-values (21%) were found in Gönül Dağı series; 156 values (21%) and 588 anti-values (79%) were found in Yasak Elma series. In addition, it was determined in the study that anti values were predominant in the series Yasak Elma, while Gönül Dağı was positioned on a ground more suitable for religious-moral and humanitarian values. In this respect, the fact that all humanitarian and moral core values were reflected to the audiences in the study shows that the results of the two studies are similar. In the qualitative study conducted by Aydın and Koçak (2022) using semi-structured interviews, it was concluded that the series Gönül Dağı reflected positive impressions to the audiences with familial and traditional values.

Kıncal et al.(2012) conducted another study on the reflections of the values portrayed in TV series on the TV series Arka Sıradakiler. According to the results of the research, it was revealed that the series was built on the contrasts between the characters, anti-values were emphasized more than values, desired behavior patterns were not emphasized enough and as a result, they had more negative effects on the audiences. In this respect, it can be said that Gönül Dağı touched the emotional world of its audiences more than the other series in question and left more sincere impressions about positive values. In Ünal's (2021) research based on the opinions of social studies teacher candidates, it was concluded that Turkish TV series and movies especially misrepresent values to the audience and that the content should be suitable for family structure and child characteristics in order to use TV series and movies effectively in the acquisition of values. When evaluated according to Ünal's results, this research on the values reflected from Gönül Dağı shows that, contrary to the general opinion, a TV series can reflect values to the audience in the desired direction and can be functional in gaining values. A similar conclusion was made by Güllüoğlu (2012). In his research on the function of mass media in the adoption of popular culture, the researcher emphasized that TV broadcasts should take on an educational role and gain new and positive values.

Brennan (2012), in his/her research on the ways in which Brazilian miniseries represent continuity and change in Brazilian national culture, values and identity, found that in relation to national values, there is a constant dialectical exchange between authority and resistance in the miniseries' historical and contemporary representations of Brazil, and that Brazilian TV is wary of the historical tendency to place its own values in the public sphere. In addition, Brazilian national identity is represented through a mix of foreign and national traditions in the form of miniseries and strategies that differ from traditional narrative styles. In terms of the ways in which values are represented and the treatment of both national and universal values, the results of this research are in line with those of the research conducted on the series Gönül Dağı.

Medrano et al.(2018), in their study of 1,318 people from the Basque Country of Spain to reveal some aspects of the TV viewing profile and personal values, found that the highest scores related to values were obtained in the areas of "benevolence", "conformity" and "self-direction". The results also suggest that the relationship between values and TV preferences can be seen as an educational

resource for moral education. This finding supports the fact that the value of "benevolence" found meaning in the Gönül Dağı series.

Elebiary (2024), in his/her study aiming to analyze American TV series within the framework of values, examined the long-running series "Everybody Loves Raymond" and "The Big Bang Theory" on American TV. At the end of the study, it was revealed that "negative behaviors (53%)" were dominant in the TV series, "Sincerity and Tolerance" ranked first among the values reflected (37.6%), and "aggression" ranked first among the negative behaviors reflected (35.8%). It can be said that values are presented in a positive way in the series Gönül Dağı; the values of "love", "respect" and "friendship", which are intensely featured in the series, also reflect the values of "sincerity" and "tolerance" in Elebiary's (2021) study.

In the end, depending on the conclusion of the research, the following recommendations can be made:

- Gönül Dağı series can be utilized in the context of values education.
- Audiences can be consulted to discover why the values of love, respect and friendship are so prominent in the series.
- Qualitative research can be conducted on why some core values are emphasized more in certain episodes.
- Audience comments can be reanalyzed by considering negative concepts as well as positive values (good-bad index calculations).
- Studies can be conducted on values other than the core values in the Gönül Dağı series, such as traditions and customs, language use, curiosity, creativity and genius.

Ethical Declaration

All rules in the "Guidelines for Scientific Research and Publication Ethics in Higher Education Institutions" have been complied with, and none of the "Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics" listed in the second section of the guidelines have been committed. Furthermore, an ethics committee certificate dated May 27, 2025, and numbered 878954, has been obtained from the Anadolu University Social and Human Sciences Scientific Research and Publication Ethics Board.

Conflict Statement

The authors declare that they have no conflict of interest with any institution or individual within the scope of this study.

Author Contribution Rates

The authors contributed equally to the study.

Türkçe Sürümü

Giriş

Toplumu oluşturan bireylere, nelerin önemli olduğunu, nelerin tercih edilmesi gerektiğini ve kısaca nasıl yaşanılması gerektiğini belirten değerler (Akbaş, 2008), toplumun birliğini ve sürekliliğini sağlayan temel ilke ve inançlardır (Kızılçelik & Erjem, 1996). Kısacası değerler, inançlar olarak ifade edilebilir. Ancak bu kavram, tümüyle nesnel, duygulardan arındırılmış bir düşünce niteliği taşımamaktadır (Çetin, 2004). Aslında değerler, kararlarımızı verirken kullandığımız ilkelerdir (Turner, 1999). Değerler eylemlerin, bireylerin ve olayların değerlendirilmesi konusuna rehberlik eden standartlar ve ölçütlerdir. Değerler, toplumsal yaşamın bir parçası olup, bireylerin toplumsal yaşama uyumu için gereklidir. Ayrıca, bireyin diğer bireylere, canlılara ve doğaya karşı davranışlarında da belirleyici rol oynamaktadır (Schwartz, 2007). Bu yönüyle değerler, bir toplumun sürekliliğini sağlayabilmek için yararlandığı temel mekanizmalardan birini oluşturmaktadır.

Değerler, gerek kuramsal yönden gerekse hızla değişen dünya içerisinde yerini arayan toplumumuzu yakından ilgilendiren bir konu olarak önem taşımaktadır (Karasu & Aktepe, 2009). Bu açıdan günümüzde değerlere yoğun bir vurgu yapılmaktadır; değerlere bu denli vurgu yapılmasının nedeni, değerlere verilen öneminin değil; değerlere duyulan ihtiyacın artmasıdır (Arslan & Yaşar, 2007). Değerler, belirli üstün eylemler, durumlar ve inançlar olarak görülmekte, toplumsal temel ölçütler olarak sunulmaktadır. Değerler, davranışı şekillendiren kısıtlama ve yargılar bütünü olarak insan aklının kontrolü için gereklidir. Değerlerin değişimi, daha çok neden ve sonuçları ile değişimin doğurduğu tehlikeler üzerinden ele alınmakta; bu değişim çoğunlukla yozlaşma ve değer yitimi olarak öngörülmektedir. Oysa değerlerin değişimi, hem toplumsal gelişimin hem de bireyselleşmenin bir gereğidir (Yurderi, 2014).

Son yıllarda artan şiddet olayları, madde bağımlılığı, bireylerin zorba davranışları ve suça yönelme eğilimlerindeki artış gibi nedenler, değer eğitimini gündeme getirmektedir. Nitekim, sözü edilen bu davranışların çözümünde bireylerin duyuşsal açıdan gelişimini sağlamak ve onlara toplumsal değerleri kazandırmak yatmaktadır. Çaylı ve Çaylı (2022) tarafından yapılan bir araştırmada da benzer biçimde şiddetin önlenmesinde bireylere değer eğitimi verilmesi gerektiği, bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır.

Değer, bireylerin doğuştan kalıtsal olarak getirdiği bir öz değildir. Aksine, bireylerin kişiliklerini, bakış açılarını ve davranışlarını şekillendirecek bu özellikler, deneyimleriyle birlikte yaşamın içinde edinilmektedir. Bu bağlamda, bireylerin var olan değerlerin farkına varmasının ve bu değerleri içselleştirmesinin eğitim süreciyle yakından ilişkili olduğu söylenebilmektedir. Söz konusu ilişkisel durum da değerler eğitimi olarak tanımlanabilmektedir (Yeşil & Aydın, 2007). Değerler eğitimi kısaca, bireylerin yaşamından önemli olan değerler hakkında öğretim yapma çabası ile açıklanabilmektedir. Değerler eğitimi ile bireyler, toplumdaki değerlerin farkına varmakta ve yaşamlarında karşılaştıkları sorunları edindikleri bu değerlerin yol göstericiliğinde çözümlemeye çalışmaktadırlar. Kirschenbaum (1995), değer eğitiminin doğasında başka bireylere yardımcı olmanın yer aldığını belirtmiştir. Buna göre, değer eğitiminin iki temel amacı bulunmaktadır. Birinci amaç, bütün bireylerin, özellikle gençlerin, daha karakterli bir yaşam sürmesi ve sürdürdükleri yaşamdan tatmin olmalarını sağlamaktır. İkinci amaç ise toplumun iyiliğine katkı sağlamaktır (Akbaş, 2008).

Toplumsallaşma sürecinde yeni nesillere kazandırılmaları son derece önemli olduğundan, değerler bireylerin yaşamlarında son derece etkin rol oynamaktadır (Kıncal, 2007). Bu kapsamda değerler; toplumun örf, adet ve gelenekleriyle örtüşen istendik davranışların gerçekleştirilmesi olarak ele alınabilmektedir (Ulusoy, 2017). Değerler, bireylerin toplum içerisinde nasıl davranması gerektiği konusunda bireylere yol göstermektedir. Bu nedenle, değerlerin toplumu ayakta tutan önemli ögeler olduğu söylenebilmektedir. Tüm toplumların kendine özgü değerleri ya da değerler sistemi bulunmaktadır. Toplumların bu değerler sistemini yitirmeye başlaması, toplumun sosyal kontrol aracını kaybettiğinin bir göstergesi olarak kabul edilebilmektedir. Değerlerin öncelikle bireylerin ve dolaylı olarak da toplumun yönünü belirlediği gerçeği (Şimşek, 2015), bu durumu desteklemektedir. Bu açıdan

düşünüldüğünde, özellikle toplumsal sürekliliğin sağlanması, toplumsal refah ve huzurun oluşması için değerlerin nesillere aktarılarak öğrenilmesi ve öğretilmesi önem taşımaktadır.

Değerler, toplumsal yaşamın gereklilikleri arasında yer alan ilkeler, normlar ve kurallara benzer şekilde karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda değerlerin ilke, norm ve kurallar gibi toplumda yol gösterici olduğu ifade edilebilmekte; böylece günümüz insanını donanımlı hale getirecek yolun karakter ve değer eğitiminden geçtiği söylenebilmektedir (Ergen, 2019). Başka bir ifadeyle değerlerin topluma yol gösterici özellik taşıması nedeniyle eğitim sürecinin mutlaka bireyleri değerler açısından da nitelikli duruma getirmesi gerekmektedir. Bu bakımdan, toplumların huzur içinde yaşaması ve toplumsal sürekliliğin sağlanması amacıyla kültür aktarımının gerçekleşmesi, değer eğitimiyle olanaklıdır. Ayrıca bireylerin farklı dil, din, ırk gibi özellikleri saygı ile karşılayabilmesi, yaşanılan çatışmaları barışçıl yollarla çözebilmeleri ve bireylerin güven içinde yaşaması, onların kazandığı değerlerle gerçekleşebilir. Bireylerin bir arada yaşayabilmeleri ve yaşadıkları topluma uyum sağlayabilmeleri için ulusal değerleri benimsemeleri ve evrensel değerlerle de donanık hale gelmeleri gerekmektedir (Gürdoğan Bayır, 2021). Değerlerin bireylere tanıtılması, aktarılması ve benimsetilmesinde iletişim araçlarının çok önemli bir yeri bulunmaktadır. Bu kapsamda televizyonun özel bir konumu bulunmaktadır.

Günlük yaşamımızın önemli ve vazgeçilmez bir parçası olan televizyon, toplumsal yaşamı etkileyen ve aynı zamanda değiştirme gücüne sahip önemli bir medya aracıdır. Söz konusu araç, bireylerin yaşam biçimlerini değiştirmekte; algı, tutum ve kararlarını etkilemektedir. Medya okuryazarlığı gelişmiş televizyon izleyicilerinde bu değişimler, olumlu yönde gerçekleşmektedir. Medya okuryazarlığı, bireylerin medya mesajlarını erişebilme, analiz edebilme, değerlendirebilme ve üretme kapasitelerini kapsayan bir yetkinlik olarak tanımlanabilmektedir (Jeong, 2012). Bu bağlamda medya okuryazarlığının sadece içerik bakımından doğru bilgiyi ayırt etmeye değil; aynı zamanda paylaşma, iş birliği, eleştirel düşünme, sorumluluk ve toplumsal katılım gibi olumlu değerlerin kazandırılmasına da hizmet etmesi beklenebilir. Özellikle televizyon, mesajların hızla yayılabildiği, temsillerin güçlü etkiler oluşturabildiği bir platform olduğundan, medya okuryazarlığına sahip bireylerin televizyon programlarında yer alan değerlerden daha hızlı etkilenebildikleri, farkındalık geliştirirerek, toplumsal değerlerle uyum içinde olmayan içeriklere eleştirel gözle bakabildikleri söylenebilmektedir. Ayrıca medya okuryazarlığı uygulamaları, dijital çağda karşılaşılan dezenformasyon, nefret söylemi ve kutuplaşma gibi olumsuz eğilimlere karşı değer temelli bir direnç mekanizması da oluşturmaktadır (Bulger & Davison, 2018).

Medya okuryazarlığı bağlamıyla da düşünüldüğünde televizyon, dünyada meydana gelen olaylarla ilgili olarak insanları en hızlı ve etkili şekilde bilgilendirme gücüne sahip iletişim araçlarından birini oluşturmaktadır. Her ne kadar internetin yaygın kullanımı nedeniyle iletişim araçları çeşitlenmiş ve zenginleşmişse de televizyonun yaygın etkisi günümüzde de devam etmektedir. Kuşkusuz, televizyonun yalnızca bilgilendirme rolü bulunmamakta; boş zamanları değerlendirme ve eğlendirme rolü de üstlendiği görülmektedir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından 2018 yılında yapılan araştırmaya göre, Türkiye'de günlük ortalama televizyon izleme süresi 3 saat 34 dakikadır. Bu oldukça önemli bir süreye karşılık gelmekte olup, televizyon yayınlarının insanların yaşamlarındaki önemine işaret etmektedir.

Günümüzde çok kanallı bir yapıya sahip olan televizyon, özellikle son 30 yıldır yerli ve yabancı diziler ile gündeme gelmekte, son 10 yılda ise özellikle yerli dizilerin egemenliğiyle konuşulmaktadır. Bu dönemde çok sayıda yerli dizi ekranlarda yer almakta, hatta bu dizilerden bazıları büyük izlenme oranları ile kendilerinden söz ettirmekte, ülke gündemini meşgul etmektedir (Durak Batıgün & Büyükşahin Sunal, 2017). Nitekim, RTÜK tarafından televizyon izleme alışkanlıklarına yönelik yapılan kamuoyu yoklamasında (2018), en çok izlenen programlar arasında yerli diziler, haberlerden sonra ikinci sırayı almaktadır.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) (2022'den akt. Türkyılmaz, 2022) tarafından yayınlanan "Kültürel Değişim ve Endüstrileşme Sürecinde Türk Dizileri" raporu tanıtılmıştır. Bu kapsamda İTO Başkanı Kuralay, Türk dizi sektörünün ihracat potansiyelinin oldukça yüksek ve birçok sektörü de etkileyebilen stratejik bir güce kavuştuğunu aktararak, şu ifadelerde bulunmuştur:

Türkiye'de üretilen dizilerin yüzde 75'i yaklaşık 150 ülkeye ihraç ediliyor. 400 milyon izleyicisi olduğu tahmin ediliyor. Türk dizilerinin ihracat hacmi 2008 yılında sadece 10 milyon dolar dolayındayken 2018 yılında 350 milyon dolara gelmiştir. Böylelikle Türkiye dizi ihracatında 600 milyon dolar üzerindeki ihracat hacmiyle ABD'den sonra bilinirlik ve talep edilme noktasında ikinci sıraya kadar yükselmiştir. Türk dizileri ve yapımlarında ülkemizin ilk etapta ihracat hedefini en az 1 milyar dolar olarak belirledik.

Türkiye'de yerli diziler, 1990'lı yılların sonlarından itibaren izleyicilerin yoğun ilgi göstermesi ve sektöre yapılan yatırımların da artmasının bir sonucu olarak, biçim ve içerik açısından kayda değer bir gelişme göstermiştir. Televizyon kanalları da bu yoğun ilgi nedeniyle ana yayın kuşağını ağırlıklı olarak dizilere ayırmaktadır. Bu durum, her hafta belli bir izleyici kitlesini ekran başına çekmekte, izleyicilerin devamlı ekran başında kalmasını sağlamaktadır (Tüzün Ateşalp, 2016). Potansiyel gücü oldukça yüksek ve yoğun ilgi gösterilen bu dizilerden biri de TRT 1 ekranlarında yayınlanan "Gönül Dağı" dizisidir. Gönül Dağı, 17 Ekim 2020 tarihinde TRT 1'de yayımlanmaya başlayan aile, dram ve romantik türdeki Türk televizyon dizisidir. Dizi, yazar Mustafa Çiftçi'nin bozkır hikâyelerinden esinlenerek çekilmiştir. Dizi, "Gedelli" adındaki bir kasabada yaşayan üç amca oğlunun, yani üç kuzenin hikâyesini anlatmaktadır. Çocukluk yıllarından beri bir şeyleri icat etme, teknolojik araçlarla uğraşıp tamir etme gibi küçük çapta mucitlikler sergileyen bu üç kuzen, büyüdüklerinde de icatlar yapmaya devam etmektedirler ve farklı kanat yapısıyla bir uçak geliştirmektedirler (Açık, 2020; Milliyet, 2020; IMDb, t.y.).

17 Ekim 2020'de yayınlanmaya başlanan Gönül Dağı dizisi, Eskişehir ili Sivrihisar ilçesinde çekilmektedir. NG Araştırma'nın 23-28 Aralık 2021 tarihleri arasında Türkiye genelinde, 15 yaş üzeri 1831 kişinin katılımı ile çevrimiçi araştırma platformu üzerinden gerçekleştirdiği araştırmada, Gönül Dağı dizisi, her 10 kişiden birinin en beğendiği dizi seçilerek birinci olmuştur (TRT 1, 2021; Küre, 2025). Dizi kısa sürede geniş bir izleyici kitlesine ulaşmış değişik platformlarda ödülller almıştır. Ekrana geldiği ilk günden itibaren televizyon izleyicilerinin ilgi odağı olan ve her hafta reyting rekoru kırarak başarısını tescillendiren TRT 1'in sevilen dizisi Gönül Dağı, RTÜK'ün "Yunus Emre Yılı Doğru Türkçe Kullanımı" ödülüne layık görülmüştür. Bunun yanında, 2021 yılında yapılan 47. Altın Kelebek Ödülleri'nde en iyi dizi ve en iyi senaryo dallarına aday gösterilmiş; 2022 yılında, Fransa'da düzenlenen Festiculture organizasyonunda en iyi dizi ve en iyi senaryo ödüllerine layık görülmüştür. Son ödüller ise 2024 yılında Best of Rumeli organizasyonundan gelmiştir (Aydın & Koçak, 2022; RTÜK, 2022; Şahin, 2025; TRT 1, 2021).

Yayınlandığı günden beri en çok izlenen diziler arasında yer alan Gönül Dağı, çeşitli yarışmalarda da ödüller almaya devam edecek gibi gözükmektedir. Dizi, TRT 1'in web sayfasında şöyle tanıtılmaktadır (TRT 1, 2021):

Bozkırda bir Anadolu masalı... Sapsarı toprakların, yıllarca dile gelen efsanelerin, unutulmaz aşkların hikayesidir Gönül Dağı...Küçük dünyalarında büyük hayaller yeşerten Anadolu çocuklarının hikayesidir Gönül Dağı…Bozkırda hayallerinin peşinden koşan ve tüm engellere rağmen imkansızı başarmaya çalışan 3 kuzenin hikayesidir Gönül Dağı…Yazdığı tüm hikayelerde bozkırı ve bu coğrafyada yaşayan insanları samimi bir dille eserlerine yansıtan "Bozkırın kalemi" Mustafa Çiftçi'nin gün yüzüne çıkmamış öykülerinden esinlenilerek senaryolaştırılan Gönül Dağı, ilk bölümde izleyicilerin beğenisini kazanacak ekranlara kilitleyecek bir dizi...İzleyenlerin memleket özlemini giderecek görsel bir şölen... Berk Atan, Semih Ertürk ve Cihat Süvarioğlu'nun başrollerini üstlendiği dizi, bozkırın ortasında yer alan şirin bir kasabada yaşayan sıcakkanlı, sevecen Anadolu insanının öyküsünü anlatıyor. Efsaneleri, gelenekleri, şehirlerde unutulmaya yüz tutmuş değerleri gönülden yaşayan, alın teriyle kazanırken sevdasını yüreğiyle hisseden, umutları ve hayalleri uğruna yaşam mücadelesi veren insanların hikâyesi... Çocukluk aşkı Dilek'le bir gün buluşma hayali kuran Taner'in kuzenleriyle yaptığı müthiş icat… Düğüncüleri, ağıtçıları, gelenekleri, tüm samimiyetiyle Anadolu insanı... Bozkır topraklarının süsü özgürlük timsali Yılki Atları...Nerde bir aşığın, bir yetimin kalbi kırılsa Gönül Dağından bir parça taş kopar derler ama büyük ama

küçük...Sevdiklerine kavuşamayan aşıklara, savurduğu taşlarla kol kanat geren Gönül Dağı..
İzlerken yaşayacak, hissedecek, duygulanacak ve gönülden bağlanacaksınız...

Görüldüğü gibi dizinin ana teması, Anadolu kültürü ve değerleridir. Alanyazında dizilerin değerler bağlamında incelendiği çalışmalar oldukça sınırlıdır. Yine çizgi filmlerin dışında kalan film ve animasyon filmlerinin değerler bağlamında incelenmesine yönelik çalışmalar da sınırlı sayıdadır; bu kapsamda Beldağ ve Yarar Kaptan (2017) "Arabalar"ı, Kavun (2018) "Kemal Sunal filmleri"ni, Turhan (2018) "Türk yapımı animasyon filmleri"ni değerler açısından incelenirken, Aydemir (2019), "Zeki Alasya-Metin Akpınar filmleri"ni değer eğitimi bağlamında incelemiştir. Bu çalışmada olduğu gibi Kurtdede Fidan ve Kılıç (2020) "Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı'nda yer alan değerler açısından çizgi film inceleme: Rafadan tayfa örneği" ve Ünal'ın (2020) "Türk filmlerinde yer alan değerlerin incelenmesi"adlı çalışmalarda da değerlere bakılmış ve değerlerin belirlenmesinde, MEB Sosyal Bilgiler Öğretim Programında yer alan değerler temel alınmıştır. Ayrıca Bayram ve Koçak Macun'un (2023) kök değerler ve verilmek istenen iletiler bağlamında animasyonların incelenmesi çalışmasında da kök değerler incelenmiştir.

Gönül Dağı dizisi ile ilgili de yapılmış çalışmalar bulunmaktadır. Bunlar; "Dizilerin turizm faaliyetlerine etkisi: Gönül Dağı dizisi Örneği" (Aydın Koçak, 2022), "Televizyon Dizilerinde İzleyicilere Sunulan Gastronomik Öğelerin Belirlenmesi: Gönül Dağı Dizisi Örneği" (Çılgınoğlu, 2022), "Yerli İki Televizyon Dizisinin Din ve Değerler Psikolojisi Açısından Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi: Gönül Dağı ve Yasak Elma Örnekleri" (Kaya & Kımter, 2022) ve "Televizyon Dizilerinde İzleyicilere Sunulan Kültürel Öğeler: Gönül Dağı dizisine Yönelik Bir İçerik Analizi" (Aslantaş, 2021) adlı çalışmalardır. Görüldüğü üzere yapılan bu çalışma, Gönül Dağı dizisinin değerler bağlamında incelenmesine ilişkin ilk çalışma niteliğindedir. Dizilerin değerler bağlamında incelenmesine yönelik çok az sayıda çalışma olmasının yanı sıra Türkiye'de yayınlanan dizilerin zaman zaman değerler bağlamında sorgunlanmasına karşın, Gönül Dağı dizisinin milli değerleri yoğun olarak vurgulaması bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde etkili olmuştur. Dolayısıyla bu çalışmanın alanyazındaki boşluğu doldurması umulmaktadır.

Görüldüğü üzere yapılan bu çalışma, Gönül Dağı dizisinin değerler bağlamında incelenmesine ilişkin alanyazında sadece bir araştırma yer almaktadır. Türkiye'de televizyon dizileri, artan bir ivmeyle en çok izlenen program türlerinden biri ve verdikleri mesajlar açısından araştırılmaya değer bir çalışma alanı olmuştur. Çünkü diziler, diğer televizyon programları gibi izleyicilere toplumu anlamayı sağlayan ögeler sunmaktadırlar (Ak, 2022). Bu nedenle toplum yaşamında önemli bir yeri olan ve bireyleri doğrudan ve dolaylı olarak etkileyen televizyon dizilerinin içerik olarak birçok yönüyle incelenmesi, oldukça önemlidir. Bu bağlamda Türkiye'de ciddi bir izleyici kitlesine sahip olan Gönül Dağı dizisinin yansıttığı değerler bakımından incelenmesi önemli görülmektedir. Değerler eğitimi ve medya okuryazarlığı bağlamında düşünüldüğünde, ilkokul öğretim programlarında yer alan ve bireylere kazandırılması öngörülen on kök değer (sevgi, saygı, dostluk, adalet, dürüstlük, sabır, sorumluluk, yardımseverlik, vatanseverlik ve özdenetim) temel alınmıştır. Nitekim, söz konusu değerler, eğitim-öğretim sisteminde temel, öncelikli ve ulaşılması beklenen değerler olarak tanımlanmıştır. Programlarda "kök" sözcüğü, bu değerlerin diğer alt değerlerin dayandığı, kök taşı işlevi gördüğü anlamında kullanılmaktadır (Esemen, 2020). Böylece bu araştırmada da kök değerler, daha geniş bir değer ağının temeli olarak ele alınmış; izleyicilerin değer anlayışı, Türk millî eğitiminin bireylerde görmek istediği söz konusu değerler bağlamında incelenmiştir.

Yukarıda bahsi geçen tüm bilgi ve gerekçeler göz önüne alındığından araştırmanın amacı, Gönül Dağı dizisinde işlenen ve yansıtılan değerlerin izleyici yorumları kapsamında belirlenmesi olarak oluşturulmuştur. Bu amaç bağlamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. İzleyici yorumları göz önüne alındığında, dizide ilkokul öğretim programlarında yer alan kök değerlerden hangileri işlenmiştir?
2. İzleyici yorumları göz önüne alındığında, hangi kök değerler daha çok ön plana çıkmıştır?
3. İzleyici yorumlarında yer alan kök değerler, özellikle hangi bölümlerde daha çok ele alınmıştır?
4. Değerler üzerine yapılan izleyici yorumlarından en çok beğeni alanlar hangileridir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında doküman incelemesiyle gerçekleştirilmiştir. Doküman incelemesi; birincil ya da ikincil veri kaynaklarını oluşturan dokümanların derlenmesi, araştırma amacına uygun olarak gözden geçirilip irdelenmesi ve neticesinde analiz edilmesine dayanan sistematik bir süreçtir (Bowen, 2009; Özkan, 2021). Bu süreçte, Bowen'in (2009) önerdiği aşağıdaki aşamalar takip edilmiş ve özellikle ilk iki aşamada veri madenciliği süreçlerinden faydalanılmıştır:

- Dokümanların bulunması ve seçilmesi
- Dokümanların incelenmesi (yüzeysel okuma)
- Ayrıntılı okuma
- Kodlama ve temalaştırma
- Yorumlama ve anlamlandırma

Gönül Dağı dizisinde işlenen değerlerin izleyici yorumları kapsamında belirlenmesini amaçlayan bu araştırmanın verileri, doküman incelemesinin yöntembilimsel amaçları ile takip edilen aşamaları da göz önüne alınarak, şu ilkeler kapsamında ele alınmıştır (Wellington vd., 2005):

- Araştırmanın amaç ve alt amaçlarına uygunluk
- Gereksiz bilgilerden arınıklık
- Mümkün olduğunca birincil kaynaklara ulaşılması
- "Neden bu bilgi kaynağını kullanıyorum?" sorusuna cevap verebilme
- Okuyucuların farklı anlamlar çıkarmayacağı kavramların temel alınması

Söz konusu ilkeler doğrultusunda bu araştırmada, dijital doküman olarak Youtube platformunda yer alan izleyici yorumları temel alınmış; ancak araştırmanın amaç ve alt amaçlarına hizmet edecek, doğrudan dizide işlenen "değerlerle" ilgili yorumlar sürece dahil edilmiştir. Kavramsal karmaşaya ve farklı anlaşılmalara sebep olmamak için sadece kök değerlerden oluşan kavram kütüphanesi kullanılmış ve bu doğrultuda ulaşılan izleyici yorumları tek tek okunarak, araştırmanın bağlamı dışındaki değer ifadeleri ("Herkese saygılar, sevgiler…", "Sabırlar diliyorum" vb.) görmezden gelinmiştir.

Veri Kaynağı

Veriler, TRT'nin "Gönül Dağı" adlı dizisine ait Youtube kanalında yayınlanan bölümlerin altındaki izleyici yorumlarından elde edilmiştir. Bu kapsamda, dizinin ilk 75 bölümü, araştırmanın veri kaynağını oluşturmuştur (araştırmanın gerçekleştiği sırada, sadece 75 bölüm yayınlanmıştır). Bu verileri desteklemek ve bulguya dönüştürmek için kısa araştırmacı günlüklerine ve hatırlatıcı notlara da başvurulmuştur.

Doğrudan dizi içeriğinin ele alınmasından öte, bu içeriğin izleyicilerdeki yansımalarının ortaya çıkartılması önemli görülmüştür. Bunun sebebi, film ve dizi gibi görsel ileti araçlarının senarist ve yönetmenin hayal edip, kurguladıkları ve teknik şartlar çerçevesinde aktarabildikleriyle sınırlı olmasıdır. Ancak, bu tür yapıtların nihayetinde izleyicileri sosyo-duygusal anlamda yeniden yapılandırmayı amaçladığı göz önüne alındığında, birincil veri kaynağı olarak görsel içeriğin hedef kitlede bıraktığı izlenimlere başvurulmuştur. Doküman incelemesinde de ana kaynak olarak kabul edilen kişiler; doküman ile doğrudan ilişkisi olan, başka bir ifadeyle dokümanı oluşturandan ya da dokümandan etkilenerek, ortaya çıkan sosyal olguyu birincil elden deneyimleyenlerden oluşmaktadır (Merriam, 2015). Bu bağlamda, söz konusu izlencelerin, doküman incelemesine ait yöntembilimsel süreçlerin ve ana veri kaynağına ilişkin araştırma hedeflerinin izleyici yorumlarını işaret ettiği söylenebilir.

Verilerin Analizi

Gönül Dağı dizisinin ilk 75 bölümüne ilişkin yapılan toplam 186.211 izleyici yorumu, "veri madenciliği" yoluyla sistemden çekilmiş, nicel içerik analizle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular, araştırmacı günlüğü ve hatırlatıcı notlardan yararlanılarak açıklanıp, yorumlanmıştır. Doküman incelemelerinde sayısal verilerden nitel bulgulara ulaşılmak istenildiğinde, başvurulacak analiz yöntemlerinden birisi de nicel içerik analizidir. Bu yöntem, içerik iletişimini sağlamak için kodlamaya, frekans ölçümlerine, tema ve hipotezlere dayanan bir çözümleme sürecini içermektedir (Merriam, 2015). Bu süreçteki kodlama, frekanslama ve temalaştırma aşamaları; araştırmacıların bulguları sunması ve yorumlaması adına kolaylık da sağlamıştır.

Veri madenciliği, büyük boyutlu veri setlerindeki organik ilişkileri analiz etme ve yeni yollarla veri sahiplerine anlamlı ve kullanılır bir şekilde özetleme yöntemidir (Hand vd., 2001). Veri madenciliği, geniş veri tabanlarından bilgiyi çıkarmak için makine öğrenimi, örüntü tanıma, istatistik, veri tabanı ve görüntüleme tekniklerini bir araya getiren disiplinler arası alan (Cabena vd., 1998) olarak da tanımlanabilmektedir. Kısacası veri madenciliği, büyük veri setlerinden açık olmayan değerli bilgilere ulaşmak için kullanılan çok boyutlu bir veri toplama sürecidir.

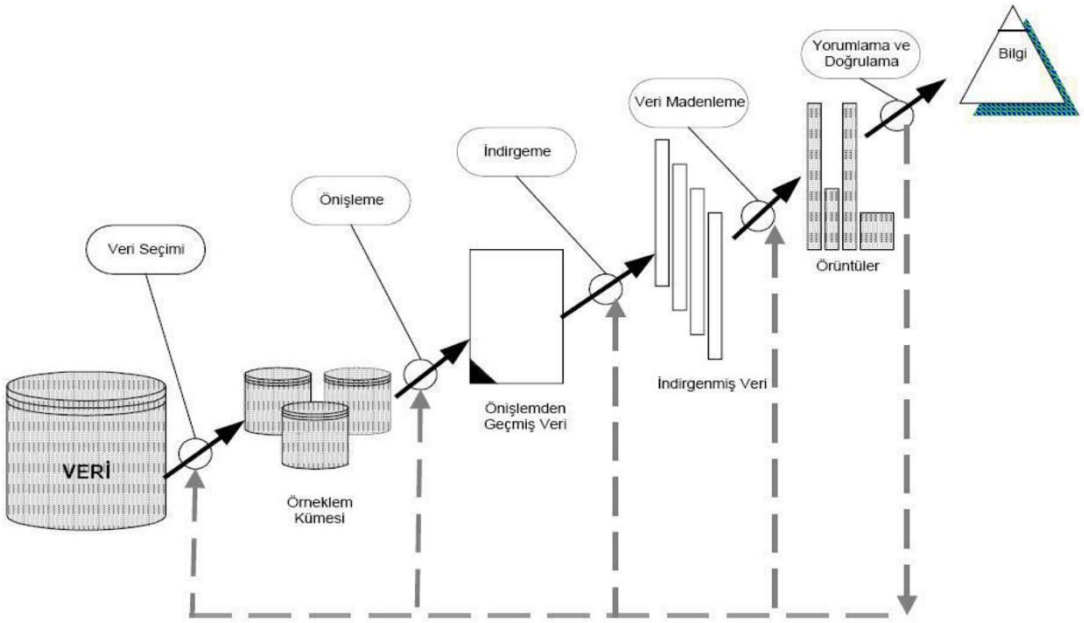
Araştırmada söz konusu süreç için Python3, Idle, R ve Rstudio kulanılmıştır. Günümüzde yazılım geliştirme, veri bilimi, yapay zekâ ve eğitim alanlarında kullanılan en yaygın programlama dillerinden biri Python'dur. Basit sözdizimi, güçlü standart kütüphanesi ve geniş kullanıcı topluluğu sayesinde Python hem yeni başlayanlar hem de profesyonel yazılımcılar tarafından tercih edilmektedir (Lutz, 2021) Python 3, 2008 yılında yayımlanmış olup Python 2'nin bazı tutarsızlıklarını gidermeyi amaçlamıştır. En belirgin farklardan biri, "print" ifadesinin bir fonksiyon hâline getirilmesi ve metin (string) verilerinin varsayılan olarak "Unicode" biçiminde işlenmesidir (Lutz, 2021). Python 3'ün açık kaynak yapısı, farklı alanlarda inovasyonun hızlanmasına katkı sağlamaktadır. Eğitimde de sıklıkla tercih edilen bir dil olması, öğretim sürecinde algoritmik düşünme becerilerinin geliştirilmesine olanak tanımaktadır (Guo, 2014). Bu yönüyle Python 3, yalnızca teknik bir araç değil, aynı zamanda pedagojik bir araç olarak da değerlendirilmektedir.

Python kurulumu ile birlikte gelen IDLE (Integrated Development and Learning Environment) ise Python kodlarının yazılması, çalıştırılması ve test edilmesi için kullanılan bir entegre geliştirme ortamıdır. IDLE, özellikle eğitim amaçlı kullanım için tasarlanmıştır; sade arayüzü, anında hata bildirimi ve etkileşimli kabuk (interactive shell) özelliği ile yeni başlayanlar için oldukça uygun kabul edilmektedir. (Python Software Foundation, 2023).

"R" bir programlama dili, Rstudio ise "R" diliyle çalışmayı kolaylaştıran en yaygın geliştirme ortamıdır. Rstudio ile "R" kodlarını yazmak, çalıştırmak, hata ayıklamak ve sonuçları görselleştirmek mümkün hale gelmektedir. "R" ve RStudio, özellikle yükseköğretimde istatistik, ekonomi, psikoloji ve biyoinformatik gibi alanlarda yoğun olarak kullanılmaktadır. "R"nin etkileşimli yapısı, öğrencilerin istatistiksel kavramları uygulamalı biçimde öğrenmesini sağlayabilmektedir. Bununla birlikte, RStudio'nun görsel arayüzü ve entegre yardım sistemi, öğrenme sürecini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca açık kaynak olması, eğitim kurumlarının maliyetlerini azaltırken, araştırmacılara sınırsız bir deneme-yanılma ve geliştirme ortamı sunmaktadır (Counsell ve Cribbie, 2020; Giorgi, 2022; Hoffman ve Wright, 2024).

Şekil 1

Veri Madenciliği (Özçakır, 2006'dan akt. Gemici, 2012)

Yukarıda sözü geçen kapsam, amaç ve araçlarla gerçekleştirilen analiz sürecinin aşamaları, aşağıda yer almaktadır:

1. ***Yetkilendirme talebi:*** Youtube'dan veri çekmek için Gmail hesabı üzerinden yetkilendirme işlemleri yapılmıştır.
2. ***Python3 ve Idle programları:*** Söz konusu yapay zekâ programları aracılığıyla Youtube veri tabanına bağlanılmıştır.
3. ***Terminal aracılığıyla komutlama:*** "youtube.py" dosyasına ilgili bölümlerin "id"lerinin tek tek girilmiş ve her bir bölüm için terminal üzerinden komut verilerek, izleyici yorumları çekilmiştir.
4. ***Kavram kütüphanesinin oluşturulması:*** «custom lexicon» kavram kütüphanesi oluşturulmuş ve ilgili kök değerler işlenmiştir.
5. ***"R" dili ve "Rstudio" programı:*** Daha önce çekilen yorumlardan, söz konusu programlar aracılığıyla kök değerlerin geçtiği yorumlar filtrelenmiştir.
6. ***Her bir kök değerin frekanslanması***: Kök değerlerin geçtiği yorumlar tek tek okunarak, bağlam dışı kullanılan kavramlar göz ardı edilmiştir (Örneğin; "herkese saygılar, sevgiler…", "başınız sağ olsun.", "sabırlar diliyorum").

Şekil 2

Kök Değerlerin Kavram Kütüphanesine Girilmiş Halleri

custom_lexicon.csv

```
"";"WORD";"TONE";"POLARITY"
"1";"sevgi";"0.80";1
"2";"saygı";"0.80";1
"3";"adalet";"0.80";1
"4";"dost";"0.80";1
"5";"dürüst";"0.80";1
"6";"öz denetim";"0.80";1
"7";"sabır";"0.80";1
"8";"sorumluluk";"0.80";1
"9";"vatansever";"0.80";1
"10";"yardımsever";"0.80";1
```

Dizide yer alan değerlerin belirlenmesinde Türkiye'de 2018 ilkokul öğretim programlarında yer alan on kök değer temel alınmıştır. Çünkü kök değerler, programda temel değerler olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle hem programdaki vurgusu hem de veri analizinin gereği olarak on kök değer temel alınmıştır.

Kök değerler, kavram kütüphanesine Şekil 2'de görüldüğü gibi, en çok veri toplanabilecek kavramsal yapılarıyla girilmiştir. Toplamda 10 kök değer (kök değerlerin hepsi), kütüphanede yer almıştır. Araştırmanın ilerleyen aşamalarında duygu analizi (iyilik-kötülük endeksi analizleri) de yapılacağı için (Bu makalede duygu analizine yer verilmemiştir.) her bir kavrama, "0" eşik değer kabul edilerek, "-1" ile "+1" arasında değerler atanması öngörülmüştür. Bu aşamada tüm kök değerler eşit önemde ve aynı iyilik düzeyinde kabul edildiğinden "0.80"lik bir iyilik değeri atanması uygun bulunmuştur. Duygu analizi; bireylerin tercihleri, değerlendirmeleri, tutumları, ruh halleri ve duygularının bilgisayar destekli veri madenciliği süreçleriyle ortaya çıkarılmasıdır (Liu, 2017). "0"ın eşik değer kabul edildiği durumlarda ise "-1" değeri güçlü negatif duyguya, "+1" değeri güçlü pozitif duyguya karşılık gelirken, "0" değeri nötr ya da duygusal olarak dengeli bir durumu temsil etmektedir. Özellikle sözlük tabanlı yöntemlerde ve bazı denetimli öğrenme modellerinde duygu yoğunluğunun bu sürekli ölçek üzerinde ifade edilmesi, metinler arasındaki göreli duygu farklarının daha hassas biçimde analiz edilmesine olanak tanımaktadır (Liu, 2012; Taboada vd., 2011).

Veri madenciliği yoluyla toplanan veriler, kamuya açık bir YouTube kanalının kullanıcılar tarafından gönüllü olarak paylaşılan yorumlardan oluşmaktadır. Veri toplama süreci, YouTube'un kullanım koşulları ve veri erişim politikaları ile uyumlu şekilde gerçekleştirilmiş olup, platform tarafından herhangi bir teknik engelleme veya müdahale ile karşılaşılmamış, API (uygulama programlama arayüzü) politikaları ihlal edilmemiştir. Söz konusu araştırma tasarımı, internet temelli araştırmalar için önerilen etik ilkeler doğrultusunda müdahalesiz gözlem niteliği taşımaktadır. Bu doğrultuda araştırmacılar, içerik üreticileri veya yorum yapan kullanıcılarla herhangi bir etkileşime girmemiş; veri üretim sürecine doğrudan ya da dolaylı bir müdahalede bulunmamıştır. Bu yönüyle çalışma, reaktif olmayan (non-reactive) bir araştırma özelliği taşımaktadır.

Alanyazında, kamuya açık çevrimiçi ortamlarda paylaşılan içeriklerin kullanıcıların makul gizlilik beklentisi bulunmadığı bu gibi durumlarda araştırma verisi olarak etik bir şekilde kullanılabileceği belirtilmektedir (Association of Internet Researchers [AoIR], 2019; Kozinets, 2015; Markham & Buchanan, 2012). Ayrıca sosyal medya, dijital etnografi ve çevrimiçi içerik analizi araştırmalarında, kullanıcıların içeriklerini kamuya açık şekilde paylaşmaları durumunda makul gizlilik beklentisinin oldukça düşük olduğu bilinmekte; ancak araştırmacıların yine de zarar vermeme ve ifşa etmeme sorumluluğu taşıması gerektiği vurgulanmaktadır (Kozinets, 2015; Townsend & Wallace, 2016). Bu bakımdan araştırmada, bireysel kullanıcı kimliklerinin korunmasına özellikle önem verilmiş; kullanıcı adları, profil bilgileri ve kimlik tespitine olanak sağlayabilecek tüm veriler, analiz ve raporlama sürecinin dışında tutulmuştur.

Bulgular

Araştırmanın bulguları; araştırma soruları temelinde ele alınarak, başlıklandırılmıştır. Bulgular, izleyici yorumlarıyla desteklenerek açıklanmıştır.

Gönül Dağı Dizisinde İlkokul Öğretim Programlarında Yer Alan Kök Değerlerden Hangilerinin İşlendiğine Yönelik Bulgular

Gönül Dağı dizisi izleyicilerinin yorumlarında hangi kök değerlerin yer aldığına ilişkin bulgular, Şekil 3'te gösterilmiştir.

Şekil 3

Gönül Dağı Dizisi İzleyicilerinin Yorumlarında Yer Bulan Kök Değerler

Şekil 3'te görüldüğü gibi, diziye ilişkin izleyici yorumlarında, ilkokul öğretim programlarında yer alan kök değerlerden sevgi, saygı, adalet, dostluk, dürüstlük, sabır, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik yer alırken; öz denetim değerinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır.

Gönül Dağı Dizisinde İzleyici Yorumları ve Beğeni Sayıları Göz Önüne Alındığında Hangi Kök Değerlerin Daha Çok Ön Plana Çıktığına İlişkin Bulgular

Gönül Dağı dizisinde izleyici yorumları göz önüne alındığında, hangi kök değerlerin daha çok ön plana çıktığına ilişkin bulgular, Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

İzleyici Yorumlarına Göre *Gönül Dağı Dizisinde En Çok Yer Alan Değerler*

Kök Değerler	**Frekans (f)**
Sevgi	1783
Saygı	600
Dostluk	232
Adalet	95
Dürüstlük	89
Sabır	81
Sorumluluk	21
Yardımseverlik	20
Vatanseverlik	4
Özdenetim	0

Tablo 1'de görüldüğü gibi, Gönül Dağı dizisi'nin 75 bölümüne ilişkin tüm yorumlar incelendiğinde, en fazla "sevgi" (f= 1783) değerinin diziyle ilişkilendirildiği, başka bir ifadeyle dizinin izleyiciler üzerinde sevgi kavramına ilişkin izler bıraktığı bulunmuştur. Sevgi değeri üzerine en çok beğeni alan izleyici yorumunda ise sevginin önemi; sevgiye muhtaç insanların girmiş olduğu arayış ile gerçek sevgiyi tatmamış karakterin umursamazlığı arasındaki çelişkiyle vurgulanmıştır.

> *Kimse ödül vermezse vermesin, Gönüldağı izleyicileri en güzel ödülü gönüllerinden veriyor tüm oyunculara selam olsun kimisi bir yudum **sevgi** ve ilgiye muhtaçken, kimisi de meryem gibi elinin tersi ile itiyor. Bu yüzden bu bölüm çok can acıtıcı idi vesselam (57. bölüm, 625 beğeni)*

Elli yedinci bölüme ilişkin 625 beğeni alan bu yorum incelendiğinde, sevgi değerini, yok sayma, önemsememe (elinin tersiyle itmek) davranışıyla karşılaştıran bu bölümün, izleyiciler nezdinde taktir gördüğü ve onları bir o kadar da üzdüğü söylenebilmektedir.

İzleyiciler üzerinde en fazla iz bırakan ikinci değerin ise "saygı" (f= 600) olduğu görülmüştür. Yorumlarda 600 kez belirtilen bu değer; büyüğe hürmetle, insanlara ve doğaya saygıyla, kültürel değerlere, yaşanmışlığa ve geleneklere bağlılıkla ilişkilendirilerek kullanılmıştır. En çok beğeni alan ilgili

izleyici yorumu göz önüne alındığında, kültürel olana saygının vurgulandığı, birçok izleyicinin geçmişe ve yaşanmışlığa olan özleminin depreştiği, kendinden olandan izler bulduğu anlaşılmaktadır.

*Hayatım boyunca parmak sayısını geçmeyecek kadar dizi izlemeye kalkıştım, Hepsini de yarıda bıraktım. Gönül dağını bu bölüme kadar izlediğim tek dizi burada kültürümüz var acımız var hayatımızdan parçalar var **saygı** var ... Kaybettiklerimiz, kaybolmuş çocukluğumuz var ... (65. Bölüm, 184 beğeni)*

Yüz seksen dört beğeni alan bu yorum ile sevgi ve saygı değeriyle ilgili diğer yorumlar değerlendirildiğinde, söz konusu iki kök değerin bilindik sınırlarının ötesine geçerek, izleyicinin ideallerindeki saf, temiz ve içten yaşamın simgesi haline dönüştüğü söylenebilmektedir.

İzleyiciler tarafından en fazla vurgulanan üçüncü kök değerin ise "dostluk" (f= 232) olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmacı günlüğüne yansıyanlara göre ilgili değer, ideal olana, izleyicinin artık kendi yaşamında pek de göremediği çıkarsız sevgi ve sarsılmaz güvene dayalı arkadaş ilişkilerine vurgu yapmaktadır. Dostluk değerine ilişkin en çok beğeni alan izleyici yorumu, karakterlerin kişiliklerine ilişkin önemli izlenimler edinildiği 4. bölümde gelmiştir.

*Taner'in Derinliği Veysel'in **dostluğu,** Ramazan'ın gülümsemesi, Cemile'nin Yoldaşlığı .. Bu dizide çok güzel şeyler var. (4. Bölüm,* 937 beğeni*)*

Dokuz yüz otuz yedi beğeni alan söz konusu yorumda, eğitim programlarında önemli bir yer tutan "dostluk" değerinin mutluluk ve beraberlik kavramlarıyla birlikte ele alındığı, neticede tüm bunların izleyicide güzel izlenimler bıraktığı söylenebilmektedir.

Yorumlarında sıklıkla yer alan ve birçok beğeni alarak izleyicilerin izlenimlerini yansıtan bir diğer değer ise "adalet" (f= 95) olmuştur. Bu değer, izleyicilerin zihninde genel anlamda adil davranma, hakkaniyet, dürüstlük ve eşitlikle ilişkilenerek kavramsallaşmıştır. En çok beğeni alan izleyici yorumunda ise adalet değeri; mikro anlamda Cemile ve Veysel'in yaşadıkları haksızlıklarla ilişkilendirilerek, makro anlamda ise ideal bir adalet sisteminde bulunması gereken ilkelere değinilerek irdelenmiştir.

*Cemil'e ve Veysel'in haksız yere yaşadıkları çile ve işkencenin kat be katını binlerce masum her gün Türkiye de yaşamakta. Tekrar bu konuyu hatırlattığınız ve dikkat çektiğiniz için teşekkürler. Empati yapmamıza vesile oldunuz. **Hukuk ve adalet**in ne kadar sağlam ve tarafsız olması gerektiğini vurguladınız. İyi ki varsınız. (65. bölüm, 263 beğeni)*

"Dürüstlük" değerinin (f= 89) ise insanların zihninde sevgi ve dostluk değerleriyle ilişkilendirilerek şekillendiği, başka bir ifadeyle, dizinin dürüstlük ve içtenliği, gerçek sevgi ve dostluğun ayrılmaz bir parçası olarak izleyicilere yansıttığı söylenebilmektedir. Bunu bir örneği de 16. bölüme ilişkin yapılan izleyici yorumunda görülebilmektedir.

*Sefer gibi sevsin herkes. **Dürüst**, içten, gerçek!! (16. bölüm, 10 beğeni)*

"Sabır" değeriyle (f= 81) ilişkili yorumlar, ilgili kavramın zihinlerde Ciritçi Abdullah karakteriyle özdeşleştirildiğini göstermiştir. Kaderde olana, zorluklara ve kayıplara karşı sabırlı olmanın erdemine ilişkin mesajlar, izleyicilerin yorumlarında anlam bulmuştur.

İzleyicilerin yorumlarında "vatanseverlik" (f= 4), "yardımseverlik" (f= 20) ve "sorumluluk" (f= 21) kök değerlerine çok fazla vermediği, "öz denetim" kavramına ise 186.211 adet yorumun içinde hiç yer almadığı görülmüştür. Yorumlarda sorumluluk değeri çok sık geçmemesine rağmen, 52. bölüme ilişkin yapılan bir izleyici yorumu, hatırı sayılır bir beğeni almıştır.

*İçim dağlandı son sahnede. Canım Veysel ve Kenan birbirine, dayanak oldu, işte böyle sahici şeyleri seviyoruz, bölümlerdir Veysel doldu ve taşmasında onu kucaklayan abisi oldu, yalnız değil. Kenan da Elif'in rahatsız olduğunu düşündüğü için saygı gösterip nezaketli bir tavır koydu, böyle açık, olgun ve **sorumlu** insanları özlemişiz. Elif'in zamana ihtiyacı var, sonra kendi anlatacaktır. Onlar tam su akar yolunu bulur çifti. (52. Bölüm, 38 beğeni)*

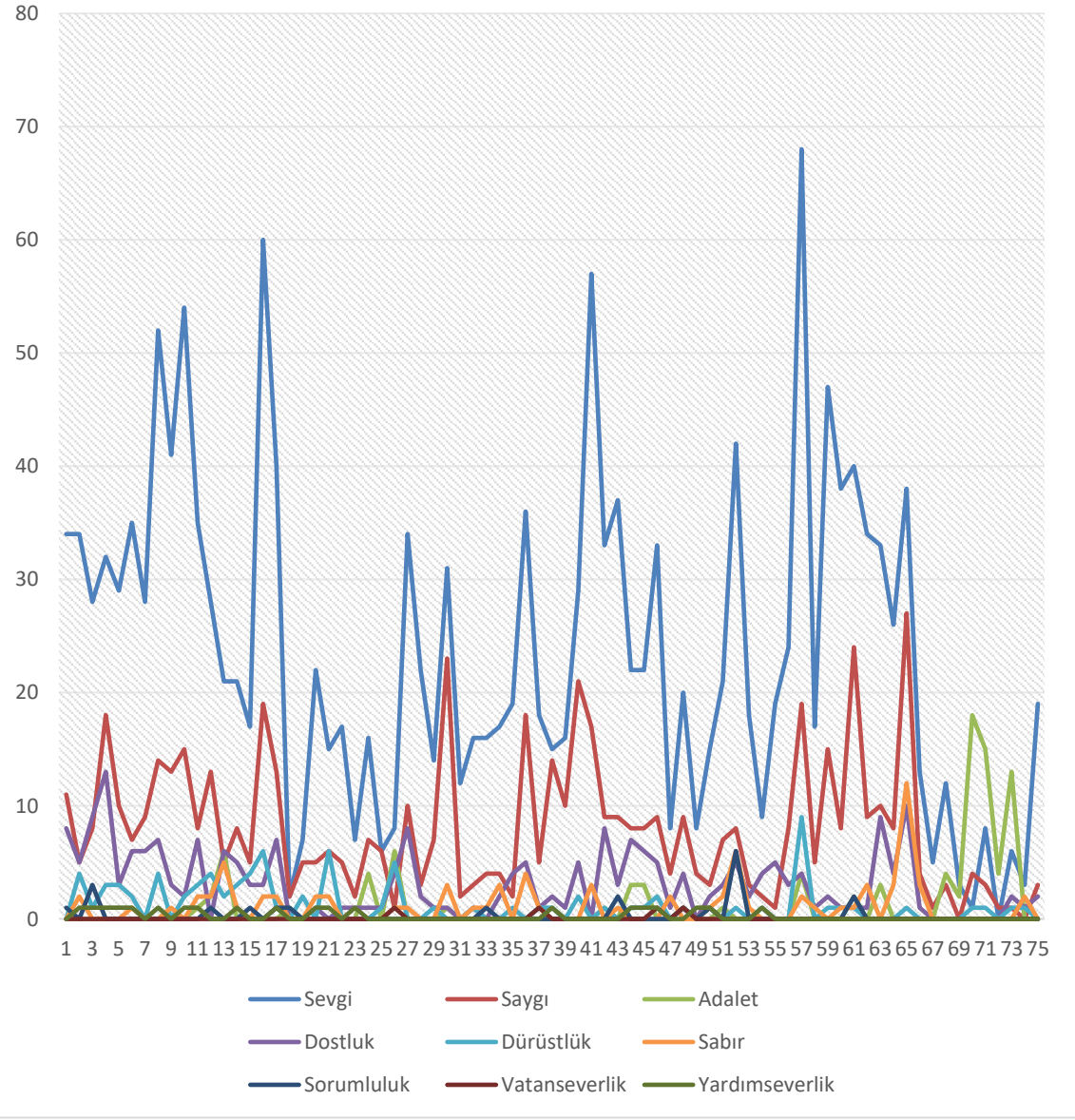
Bu yorum ve izleyici beğenileri göz önüne alındığında, dizinin sorumlu insan tipolojisini izleyicilerin zihninde idealize ettiği; bu ideal tipin sorumlu olduğu kadar, açık, dürüst ve olgun bir birey olduğu söylenebilmektedir.

Gönül Dağı dizisindeki kök değerlerin özellikle hangi bölümlerde daha çok ele alındığına yönelik bulgular

Gönül Dağı dizisinde kök değerlerin, özellikle hangi bölümlerde daha çok ele alındığına yönelik bulgular, Şekil 4 ve Tablo 2'de gösterilmiştir.

Şekil 4

İzleyici Yorumlarında Kök Değerlerin Özellikle Hangi Bölümlerde Daha Çok Ele Alındığı Gösteren Grafik

Şekil 4'te görüldüğü gibi, kök değerler farklı bölümlerde ön plana çıkmıştır. İlgili bulgular göz önüne alındığında, bazı değerlerin belli bölümlerde daha fazla vurgulandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 2

İzleyicilerin Yorumlarında Kök Değerlerin Özellikle Hangi Bölümlerde Daha Çok Ele Alındığını Gösteren Tablo

Kök Değerler	Bölümler ve Sıklıkları (f)
Sevgi	57. bölüm (f=68) ve 41. bölüm (f=57)
Saygı	65. bölüm (f=27) ve 61. bölüm (f=24)
Adalet	70. bölüm (f=18) ve 71. bölüm (f=15)
Dostluk	4. bölüm (f=13) ve 65. bölüm (f=10)
Dürüstlük	16. bölüm (f=6) ve 26. bölüm (f=5)
Sabır	65. bölüm (f=12) ve 52. bölüm (f=6)
Sorumluluk	52. bölüm (f=6) ve 3. bölüm (f=3)

Şekil 4 ve Tablo 2'de görüldüğü gibi "sevgi" değeri en çok 57. ve 41. bölümlerde, "saygı" değeri en çok 65. ve 61. bölümlerde, "adalet" değeri 70. ve 71. bölümlerde, "dostluk" değeri 4. ve 65. bölümlerde, "dürüstlük" değeri 16. ve 26. bölümlerde, "sabır" değeri 65. ve 52. bölümlerde ve "sorumluluk" değeri ise 52. ve 3. bölümlerde ön plana çıkmıştır. "Vatanseverlik" ve "yardımseverlik" kavramları ise bölüm yorumlarında en fazla birer kez kullanılmıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Günümüz toplumları, iletişim araçlarının ve görsel kültürün etkisiyle şekillenmekte, bu süreçte değişimin öncülüğünü ise medya ve özellikle televizyon üstlenmektedir. Temelde medyanın, özelde popüler kültürü şekillendiren televizyonun ve televizyonda da izlenme oranları açısından en fazla kitleye ulaşma gücüne sahip olan yerel dizilerin günlük hayatı değiştirme ve dönüştürme etkisi bulunmaktadır (Köse, 2014). Özellikle 2000'lerde televizyon kanallarının lokomotifi haline gelen televizyon dizileri yarattıkları karakterler ile toplumsal kültürü derinden etkilemektedir (Aydın, 2014).

Televizyon dizileri, neredeyse televizyonun icadından bu yana varlığını sürdüren ve toplumla birlikte gelişme gösteren, özel ve önemli bir kaynaktır; çünkü tarihin belli bir döneminde bilgi ve ayrıntılarla toplumu yansıtmaktadır. Bu toplumsal yansıtma, bir ölçüde kurgu aracılığıyla topluma sunulan bir vitrin görevi görmektedir. Bu vitrin, gerçekçi unsurları bir araya getirmekte ve günlük deneyimlerin özünü temsil etmektedir (Kuyucu, 2019).

Kitle iletişim araçları olarak filmler ve televizyon dizileri, bireylerin dünyasına hızla nüfuz edebilmekte ve insanların algılamalarını değiştirebilmektedir. Bu kapsamda filmler ve televizyon dizileri, insanların düşüncelerini etkileyen, belirli konularda tutum almalarını sağlayan, kişiler, mekânlar vb. ile ilgili imaj oluşturma gücüne sahip temel bir araç konumuna gelmişlerdir (Busby & Klug, 2001, akt. Şahbaz & Kılıçlar, 2009). Televizyon dizileri, izleyici etkileyerek onların algılamalarını ve düşüncelerini değiştirebilmekte ve belirli konularda tutum almalarını sağlayabilmektedir (Doğan, 2009).

Televizyon dizileri farklı yaşam tarzlarını izleyicilerin gözü önüne sererek bu yönde bir ilgi oluşmasını sağlamaktadırlar. Televizyon dizileri tüm demografik özelliklerdeki bireyleri etkileyebilecek tarzları ile onları etki çemberine almaktadır. Bu etki çemberinin içerisine izleyicilerin yeme-içme, tatil, giyim ve konuşma tarzları gibi birçok gündelik alışkanlığın değişimi girebilmektedir (Sucu, 2011).

Diziler, belirli yaşam biçimleri sunmakta; bu yaşam biçimlerinin içselleştirilmesi ya da normalleşmesine aracılık etmektedir. Öyle ki, değer unsurları dizilerde sunulan yaşam biçimleri doğrultusunda belirlenmektedir. İzleyiciler de diziler yoluyla dizilerdeki gibi yaşama ve dizilerdeki karakterler gibi olmaya çalışmakta; çoğu zaman da kendi gündelik yaşam pratikleriyle bağdaşmayan değer temsilleriyle karşı karşıya kalmaktadır (Yurderi, 2014).

Son yıllarda Türk dizileri büyük bir beğeniyle izlenmekte, Türkiye'de olduğu kadar tüm dünyada milyonlarca izleyici ile buluşmaktadır. Nitekim Türk dizilerinin konu edildiği yirmi habere yönelik, araştırma sorusuna göre uyarlanan nitel-nicel içerik analizi yöntemiyle yapılan araştırmada, Türk dizileri haberlerin tümünde olumlu temalarla sunulmuş; incelenen haberlerin %76.19'unda Türk dizilerinin "büyük bir beğeni ve ilgiyle izlendiği", %47.6'sında, "büyük ihracat gelirleri elde ettiği", %23.80'inde

"teknik/oyunculuk/kostüm/senaryo vb. açıdan kaliteli olduğu", %23,80'inde ise "seküler değerler barındırması sayesinde Ortadoğu'da kadın hakları konusunda toplumsal hareketleri tetiklediği" sonucuna varılmıştır (Özarslan, 2020).

Günümüzde televizyon dizileri bir yandan mevcut değerleri izleyiciye yansıtmakta, diğer yandan da yeni değerler inşa etmektedir (Sucu, 2011). Türkiye'de RTÜK (2018) tarafından yapılan araştırmada Türk insanının dizilere çok fazla ilgisinin olduğunu ve bu ilginin yıllar geçtikçe arttığını göstermektedir. Bu ilgi, dizilerdeki değerlerin yoğun olarak izleyicilere yansıdığının da bir göstergesidir.

Ünal'ın (2021) öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda değerlerin kazandırılması sürecinde dizi ve filmleri etkili kılan özelliklerin; görselliğe sahip olması ve bu özelliği sayesinde aktarılanların akılda daha kalıcı olması, ilgi çekici olması, birden çok duyu organına hitap etmesi, insanların tembel olmasından dolayı dizi ve filmleri tercih etmesi, insanları etkileme gücüne sahip olması, yaygın olması ve olayları somutlaştırması olarak belirlenmiştir.

Aydın ve Koçak (2022), Gönül Dağı dizisinin etkisiyle, dizinin çekildiği Sivrihisar ilçesi ciddi anlamda turist çekmeye başladığını belirterek turistlerin Sivrihisar'ı ziyaret etmelerinde; "dizinin aile dizisi olması, samimi ve doğal olması, izleyicinin kendi yaşamına dair izler taşıması, mafya ve şiddetin olmaması, uygunsuz içeriklerin olmaması, izleyicinin bozkır kültürüne özlem duyması, geleneklerimizi yansıtıyor olması, eve ayakkabı ile girilmemesi, kadını güçlü bir karakter olarak yansıtması ve insanların geçmiş yaşamlarına özlem duyması" olduğunu belirtmektedir. Aynı şekilde Aslantaş (2021), Gönül Dağı dizisinin, aynı dönemde yayında olduğu diğer dizilerden belirgin olarak ayrıldığı kategorilerin "a) yer, alan ve genel bilgiler; mahalle, semt, köy; coğrafya. b) akrabalık; delikanlılık, erginlik, yaşlılık; aile; akraba, soy grupları. c) giyim, kuşam; süs eşyası; mal, mülk. d) dini uygulamalar. e) dil" olduğunu belirlemiş; analiz sonucunda bu kategoriler altında halka sunmuş olduğu kültürel öğeler açısından Gönül Dağı dizisinin aynı dönemde yayın hayatında olan diğer dizilerden oldukça farklı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yine Çılgınoğlu'nun (2022) de yaptığı çalışmada Gönül Dağı dizisinde "gastronomik öğelerin; çay, Türk Kahvesi, peynir, zeytin, reçel, pilav gibi temel ürünler olduğu" bulgusuna ulaşılmıştır. Görüldüğü gibi Gönül Dağı dizisi, kültürü yansıtmasının yanında değerleri de yoğun olarak yansıtmaktadır. Benzer şekilde bu araştırmanın bulguları da Gönül Dağı dizisinin değerleri yoğun olarak yansıttığını göstermiştir.

Günümüzde birçok değer, dizi ve filmler aracılığıyla olumlu ya da olumsuz olarak izleyicilerle buluşmaktadır (Ünal, 2021). Nitekim Kırtepe'nin (2014) televizyon dizilerinin toplum üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçladığı çalışmasında izleyicilerin izlediği dizilerde rahatsızlık duydukları konular içinde ilk sırada "değerlerimize ters düşme" yer almıştır. Yine Gülmez'in (2007) yaptığı çalışmada, katılımcıların dizinin tümü olmasa bile kısa bir bölümünde bile kutsal kabul edilen konuları bir anda alt üst eden sahneler olabildiğini ifade etmiş ve bu konudaki rahatsızlıklarını belirtmişlerdir. Oysa yapılan bu araştırmada, Gönül Dağı dizisi izleyicilerinin yaptıkları yorumlar, dizide olumsuz değerlere yer verilmediğini; ilkokulda öğrencilere kazandırılması gereken kök değerlerin dizide yer aldığını göstermiştir.

Gönül Dağı dizinde değerlerin incelendiği bu araştırmada, elde edilen bulgulardan şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Diziye ilişkin izleyici yorumlarında, ilkokul öğretim programlarında yer alan kök değerlerden sevgi, saygı, adalet, dostluk, dürüstlük, sabır, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik yer alırken; öz denetim değerinin yer almadığı ortaya çıkmıştır.
- İzleyici yorumlarında en fazla "sevgi" değerine yer verildiği, bu değeri "saygı" değerinin izlediği, "dostluk", adalet", "dürüstlük" ve "sabır" değerlerine de yer verildiği anlaşılmıştır.
- Bazı değerlerin belli bölümlerde daha fazla vurgulandığı anlaşılmaktadır.

Gönül Dağı dizisinde en çok yer verilen değer sevgi değeridir. İzleyici yorumlarında, sevgi değeri diğer kök değerlerden çok daha fazla yer almıştır. Araştırmanın bu bulsusu, Ünal'ın (2020) incelediği Türk filmlerde en fazla yer alan değerlerden birinin sevgi değeri olduğuna yönelik bulgusu, Beldağ ve Yarar Kaptan'ın (2017) Arabalar filminin içerdiği değerlerden birinin sevgi olduğu, Aydemir'in (2019) yılında yaptığı çalışmada da Zeki Alasya ve Metin Akpınar filmlerinde en çok yer verilen değerin sevgi olduğuna

yönelik bulgusu, Kavun'un (2018) Kemal Sunal fimlerinde en çok yer verilen değerlerin birinci sırada sevgi değerine yönelik bulgusu ve Turhan'ın (2018) çalışmasında incelediği animasyon filmlerinde en çok rastlanılan değerin sevgi -başlığı altında aile, hayvan ve doğa sevgisi- olduğu bulgusuyla tümüyle örtüşmektedir. Aynı şekilde Kurtdede Fidan ve Kılıç'ın (2020) çalışmalarında da sevgi değerinin en fazla yer alan değerlerden biri olduğu ortaya çıkmıştır. Yine Bayram ve Koçak Macun'un (2023) çalışmasında da sevgi en çok yer verilen değerler arasındadır. Bu bulgular, incelenen filmlerde en çok yer verilen değerlerden birinin "sevgi" değeri olduğunu göstermektedir.

Gönül Dağı dizisinde yer verilen değerler bağlamında sevgi değeri dışında yer verilen diğer değerlerden; adalet, dostluk, dürüstlük, sorumluluk değerleri Aydemir'in (2019); saygı, dürüstlük ve yardımseverlik değerleri Beldağ ve Yarar Kaptan'ın (2017); dostluk, yardımseverlik, dürüstlük, vatanseverlik, saygı, adalet, sabır değerleri Bayram ve Koçak Macun'un (2023); sorumluluk değeri Ünal'ın (2020); saygı değeri Kavun'un (2018); yardımseverlik değeri de Turhan'ın (2018) çalışmalarıdaki bulgular arasındadır. Bu yönüyle bu araştırmaların bulguları, Gönül dağı dizisinden elde edilen bulguları destekler niteliktedir.

Dizilerde değerlerle ilgili yapılan çalışmalarda değerlerin nasıl yansıdığı ortaya konmuştur. Ak (2022) Schwartz değerler ölçeği bağlamında "Camdaki Kız" dizisinin içerik analizi adlı çalışmasında dizide yer alan değer kavramlarından "güç, başarı, hazcılık, uyarılım, öz yönelim, iyilikseverlik ve gelenekselliğin" ön plana çıktığını, bireysel, toplumsal ve evrensel anlamda bu değerlerin, dizinin bazı bölümlerinde arttığını, bazı bölümlerinde ise belirgin bir şekilde azalma gösterdiğini bulmuştur. Bu bulgulardan "iyilikseverlik" ve "geleneksellik" değerinin Gönül Dağı dizisinde ortaya çıkan değerlerle benzerlik gösterdiği söylenebilir. Kaya ve Kımter'in (2022) çalışmasında, 13 değer ve 12 anti değer olmak üzere toplamda 25 farklı değer/anti değer üzerinden yapılan analizler sonucunda, Gönül Dağı dizisinde 795 değer (%79), 214 anti değer (%21); Yasak Elma dizisinde ise 156 değer (%21) ve 588 anti değere (%79) rastlandığı ortaya konmuştur. Ayrıca çalışmada, Yasak Elma dizisinde anti değerlerin baskın bir biçimde yer aldığı, Gönül Dağı dizisinin ise dini-ahlaki ve insani değerlere daha uygun bir zeminde konumlandığı belirlenmiştir. Bu bakımdan, gerçekleştirilen araştırmada özellikle insani ve ahlaki tüm kök değerlerin izleyicilere yansıtılabilmiş olması, iki araştırmanın da sonuçlarının benzer olduğunu göstermektedir. Aydın ve Koçak'ın (2022) yarı yapılandırılmış görüşme kullanarak gerçekleştirdikleri nitel araştırmada da Gönül Dağı dizisinin ailevi ve geleneksel değerlerle izleyicilere olumlu izlenimler yansıttığı sonucuna varılmıştır.

Dizilerde işlenen değerlerin izleyicilerdeki yansımalarını ele alan bir diğer araştırmayı ise Kıncal, Şahin ve Tüzel (2012) Arka Sıradakiler dizisi üzerinden gerçekleştirmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, söz konusu dizinin karakterler arasındaki zıtlıklar üzerinden kurgulandığı, değerlerden daha çok anti-değerlerin ön plana çıkarıldığı; istendik davranış örüntülerinin yeteri kadar vurgulanmadığı ve neticede izleyiciler üzerinde olumsuz etkinliklerinin daha çok olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan Gönül Dağı dizisinin söz konusu diğer diziye göre izleyicilerinin duygu dünyasına daha çok dokunduğu ve olumlu değerlere ilişkin daha içten izlenimler bıraktığı söylenebilmektedir. Ünal'ın (2021) sosyal bilgiler öğretmenliği adaylarının görüşleri üzerine temellenen araştırmasında ise Türk dizi ve filmlerinin özellikle değerleri izleyiciye yanlış yansıttığı; değerlerin kazandırılmasında dizi ve filmlerin etkini bir şekilde kullanılması için içeriklerin aile yapısına ve çocuk özelliklerine uygun olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Ünal'ın ulaştığı sonuçlara göre değerlendirildiğinde, Gönül Dağı'ndan yansıyan değerlere ilişkin yapılan bu araştırma, genel görüşün aksine bir dizinin değerleri istendik yönde izleyicilere yansıtabileceğini ve değer kazandırmada işlevsel olabileceğini göstermektedir. Benzeri bir çıkarım da Güllüoğlu (2012) tarafından yapılmıştır. Araştırmacı, popüler kültürün benimsetilmesinde kitle iletişim araçlarının işlevini ele aldığı araştırmasında, televizyon yayınlarının eğitici rolüne bürünerek, yeni ve olumlu değerleri kazandırması gerektiğini vurgulamıştır.

Brennan (2012), Brezilya mini dizilerinin Brezilya ulusal kültürü, değerleri ve kimliğindeki sürekliliği ve değişimi hangi yollarla temsil ettiğini sorgulayan araştırmasında; ulusal değerlerle ilgili olarak, mini dizinin Brezilya'nın tarihi ve çağdaş temsillerinde otorite ve direniş arasında sürekli bir diyalektik alışverişin olduğunu, Brezilya televizyonunun kendi değerlerini kamusal alana yerleştirme yönündeki tarihsel eğilimine karşı ihtiyatlı davrandığını ortaya çıkarmıştır. Buna ek olarak, Brezilya ulusal kimliğinin,

mini dizi biçimindeki yabancı ve ulusal geleneklerin bir karışımıyla ve geleneksel anlatı tarzlarından farklı stratejilerle temsil edildiğini ortaya koymuştur. Değerlerin temsil biçimleri ile hem ulusal hem de evrensel değerlerin ele alınışı bakımından söz konusu araştırma sonuçlarının Gönül Dağı dizisi üzerine gerçekleştirilen araştırmanınkilerle uyumlu olduğunu görülmektedir.

Medrano ve diğerleri (2018), televizyon izleme profilinin ve kişisel değerlerin bazı yönlerini ortaya çıkarmak amacıyla İspanya'nın Bask Bölgesi'nden 1.318 kişiyle yaptıkları araştırmalarında; değerlerle ilgili en yüksek puanların "yardımseverlik", "uyma" ve "kendini yönlendirme" alanlarında alındığını ortaya çıkarmışlardır. Ayrıca sonuçlar, değerler ile televizyon tercihleri arasındaki ilişkilerin ahlak eğitimi için bir eğitim kaynağı olarak görülmesine olanak sağlamaktadır. Bu bulgu, Gönül Dağı dizisinde "yardımseverlik" değerinin de izleyicilerde anlam bulduğu gerçeğini desteklemektedir.

Elebiary (2024), Amerikan televizyon dizilerini değerler çerçevesinde incelemeyi amaçladığı çalışmasında, Amerikan televizyonunda uzun süredir devam eden "Everybody Loves Raymond" ve "The Big Bang Theory" dizilerini incelemiştir. Çalışmanın sonunda; televizyon dizilerinde "olumsuz davranışlar (%53)"ın hakim olduğu, yansıtılan değerler arasında ilk sırada "Samimiyet ve Hoşgörü" değerlerinin yer aldığı (%37.6), yansıyan olumsuz davranışlar arasında ise "saldırganlığın" ilk sırada bulunduğu (%35.8) ortaya çıkmıştır. Gönül Dağı dizisinde de değerlerin olumlu bir biçimde sunulduğu; dizide yoğun olarak yer verilen "sevgi", "saygı" ve "dostluk" değerlerinin Elebiary'in (2021) çalışmasındaki "samimiyet" ve "hoşgörü" değerlerini de yansıttığı söylenebilmektedir.

Araştırma sonuçlarına bağlı olarak şu öneriler getirilebilmektedir:

- Gönül Dağı dizisinden değerler eğitimi bağlamında yararlanılabilir.
- Sevgi, saygı ve dostluk değerlerinin dizide neden bu denli ön plana çıktığını keşfetmek için izleyicilerden görüş alınabilir.
- Bazı kök değerlerin özellikle belli bölümlerde neden daha çok işlendiğine ilişkin nitel desenli araştırmalar gerçekleştirilebilir.
- İzleyici yorumları, olumlu değerlerin yanında olumsuz kavramlar da göz önüne alınarak (iyilik-kötülük endeksi hesaplamaları) yeniden analiz edilebilir.
- Gönül Dağı dizisindeki kök değerler dışındaki diğer değerler, gelenek ve görenekler, dil kullanımı, merak, yaratıcılık ve dahilik gibi konularda da çalışmalar yapılabilir.

Etik Beyan

"Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde" yer alan tüm kurallara uyulmuş ve yönergenin ikinci bölümünde yer alan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemlerden" hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Ayrıca, Anadolu Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Eğiti Kurulu'ndan, 27.05.2025 karar tarihli ve 878954 nolu etik kurul belgesi de alınmıştır.

Çatışma Beyanı

Yazarlar çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedirler.

Yazar Katkı Oranı

Yazarlar, çalışmaya eşit oranda katkı sunmuşlardır.

References

Açık, D. (2020). Bozkırda bir Anadolu masalı: Gönül Dağı. *Anadolu Ajansı.* https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/bozkirda-bir-anadolu-masali-gonul-dagi/2078441

Ak, S. (2022). Schwartz değerler ölçeği bağlamında "Camdaki Kız" dizisinin İçerik analizi. *ODÜ Journal of Social Sciences*, *12*(1), 339–356. https://doi.org/10.48146/odusobiad.1054713

Akbaş, O. (2008). Değer eğitimi akımlarına genel bir bakış. *Journal of Values Education, 6*(16), 9–27.

Arslan, Z. Ş., & Yaşar, F. T. (2007). Yükselen değer kavramı üzerine eleştirel bir yaklaşım. *Değerler Eğitimi Merkezi Dergisi*, *1*(1), 8-11.

Aslantaş, M. (2021). Televizyon dizilerinde izleyicilere sunulan kültürel öğeler: Gönül dağı dizisine yönelik bir içerik analizi. *Pearson Journal Of Socıal Sciences & Humanities*, *6*(16), 438–456. https://doi.org/10.46872/pj.449

Association of Internet Researchers [AoIR]. (2019). *Internet research: Ethical guidelines 3.0.* https://aoir.org/reports/ethics3.pdf

Aydemir, S. (2019). *Değerler eğitimi bağlamında Zeki Alasya-Metin Akpınar filmleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi.

Aydın, F., & Koçak, E. (2022). Dizilerin turizm faaliyetlerine etkisi: Gönül Dağı Dizisi örneği. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, *47,* 162–186. https://doi.org/10.32003/igge.1113526

Aydın, Ö. K. (2014). Televizyon reklamlarında dizi karakteri kullanımıyla sunulan tüketim kültürü değerleri: Yalan dünya örneği. *Journal of Yasar University*, *9*(36) 6261–6380. https://doi.org/10.19168/jyu.26665

Bayram, H., & Koçak Macun, B. (2023). Kök değerler ve verilmek istenen iletiler bağlamında animasyonların incelenmesi. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, *4*(4), 468–481. https://doi.org/10.46321/bugu.143

Beldağ, A., & Yarar Kaptan, S. (2017). Arabalar filminin içerdiği değerlere ilişkin bir inceleme. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, *18*(2), 487–499.

Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal, 9*(2), 27–40. https://doi.org/10.3316/QRJ0902027

Brennan, N. P. (2012). *The Brazilian television mini-series: Representing the culture, values and identity of a nation* [Unpublished doctoral dissertation]. London School of Economics and Political Science.

Bulger, M., & Davison, P. (2018). The promises, challenges, and futures of media literacy. *Journal of Media Literacy Education, 10*(1), 1–21. https://doi.org/10.23860/JMLE-2018-10-1-1

Cabena, P., Hadjinian, P., Stadler, R., Verhees, J., & Zanasi, A. (1998). *Discovering data mining: From concept to implementation*. Prentice Hall.

Counsell, A., & Cribbie, R. A. (2020). *Students' attitudes toward learning statistics with R.* Psychology Teaching Review, *26*(2), 39–60. https://doi.org/10.53841/bpsptr.2020.26.2.36

Çaylı, A., & Çaylı, Ü. (2022). Okullarda yaşanan şiddet olaylarının çözümüne yönelik yönetici öğretmen ve veli görüşleri. *Çankırı Karatekin University Faculty of Letters Journal, 10*(2), 161–188. https://doi.org/10.57115/karefad.1089186

Çetin, Ş. (2004). Değişen değerler ve eğitim. *Milli Eğitim Dergisi, Kış, 164*.

Çılgınoğlu, H. (2022). Televizyon dizilerinde izleyicilere sunulan gastronomik öğlerin belirlenmesi: Gönül Dağı dizisi örneği. *Third Sector Social Economic Review*, *57*(2), 1444–1455. https://doi.org/10.15659/3.sektor-sosyal-ekonomi.22.06.1850

Doğan, İ. (2009). *Dünden bugüne Türk ailesi.* Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Durak Batıgün, A., & Büyükşahin Sunal, A. (2017). TV dizilerinde yer alan karakterlerle kurulan parasosyal etkileşim: Evlilik doyumu, psikolojik belirtiler ve bazı sosyo-demografik değişkenler açısından değerlendirme. *Turkish Journal of Psychology*, *32*(79), 52–66.

Elebiary, O. (2021). The values framework of social series in american television. *Journal of Mass Communication Research*, *57*(1), 390–442. https://doi.org/10.21608/jsb.2021.160349

Ergen, G. (2019). Eğitim felsefesi ve hedefler bakımından karakter ve değer eğitimi. S. Z. Genç, & A. Beldağ (Ed.), *Karakter ve değer eğitimi* içinde (ss. – 3148). Pegem Yayınevi.

Esemen, A. (2020). Hayat bilgisi öğretim programı kazanımlarının kök değerler ile ilişkisinin değerlendirilmesi. *Maarif Mektupları Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, 4*(1), 16–29. https://doi.org/10.46762/mamulebd.741720

Gemici, B. (2012). *Veri madenciliği ve bir uygulaması* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.

Giorgi, F. M. (2022). The R language: An engine for bioinformatics and data science. *Life, 12*(5), 648. https://doi.org/10.3390/life12050648

Guo, P. J. (2014). Python is now the most popular introductory teaching language at top U.S. universities. *Communications of the ACM, 57*(10), 12–13.

Güllüoğlu, Ö. (2012). Bir kitle iletişim aracı olarak televizyonun popüler kültür ürünlerini benimsetme ve yayma işlevi üzerine bir değerlendirme. *Global Media Journal, 2*(4), 64–86.

Gülmez, E. (2007). *Televizyonun kadınların gündelik yaşamlarına etkisinin sosyolojik açıdan incelenmesi: Elazığ örneği* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Fırat Üniversitesi.

Gürdoğan Bayır, Ö. (2021). Türkiye'de karakter ve değer eğitimi uygulamaları. A. Yıldırım (Ed.), *Erken çocuklukta karakter ve değer eğitimi* içinde (ss. 154–175). Pegem Akademi.

Hand, D. J., Mannila, H., & Smyth, P. (2001). *Principles of data mining*. MIT Press.

Hoffman A. M., & Wright C. (2024). Ten simple rules for teaching an introduction to R. *PLoS Comput Biol 20*(5), 1–9. https://doi.org/10.1371/journal.pcbi.1012018

IMDb. (n.d.). *Gönül Dağı [TV series].* https://web.archive.org/web/20210619124227/https://www.imdb.com/title/tt12872884/

Jeong, S. H. (2012). Media literacy interventions: A meta-analytic review. *Journal of Communication, 62*(3), 454–472. https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2012.01643.x

Karasu, M., & Aktepe, V. (2009, 21-23 Mayıs). *Öğretmenlerin değer eğitimine bakış açıları* [Sözlü Bildiri]. XIII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu, Eskişehir, Türkiye.

Kavun, M. (2018). *Çocuklara değer aktarımında Türk sinemasının rolü: Kemal Sunal filmleri örneği*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi..

Kaya, S., & Kımter, N. (2022). Yerli iki televizyon dizisinin din ve değerler psikolojisi açısından karşılaştırılmalı olarak incelenmesi: Gönül Dağı ve Yasak Elma örnekleri. *Eurasian Journal of Social and Economic Research (EJSER)*, *9*(4), 387–416.

Kıncal, R. (2007). *Vatandaşlık bilgisi*. Nobel Yayınevi.

Kıncal, R. Y., Şahin, Ç., & Tüzel, S. (2012). Arka sıradakiler dizisinde yansıtılan öğretmen, öğrenci, ebeveyn kimlikleri ve şiddet unsurlarının çözümlenmesi. *Millî Eğitim*, *193*, 244–265.

Kırtepe, S. (2014). *Televizyon dizilerinin toplum üzerindeki etkileri: Sosyo-kültürel bir çözümleme: Erzurum örneği* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Atatürk Üniversitesi

Kızılçelik, S., & Erjem, Y. (1996). *Açıklamalı sosyoloji sözlüğü*. Saray Yayınevi.

Kirschenbaum, H. (1995). *100 ways to enhance values and morality in schools and youth settings.* Allyn & Bacon.

Kozinets, R. V. (2015). *Netnography: Redefined*. Sage.

Köse, A. (2014). Değişimin gölgesindeki gelenek: Popüler diziler ve farklılaşan ad verme kültürü. *Millî Folklor*, *26*(101), 291–306.

Kurtdede Fidan, N., & Kılıç, F. (2020). Sosyal bilgiler dersi öğretim programı'nda yer alan değerler açısından çizgi film inceleme: Rafadan tayfa örneği. *The Jorurnal of Academic Social Sciences Studies*, *13*(11), 49–63. https://doi.org/10.29228/JASSS.44068

Kuyucu, M. (2019). Gençlerin Türkiye'de üretilen televizyon dizilerine yönelik tutumları ve dizi tüketim faktörlerinin analizi. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*, *5*(2), 558–599.

Liu, B. (2012). Sentiment analysis and opinion mining. *Morgan & Claypool.* https://doi.org/10.2200/S00416ED1V01Y201204HLT016

Liu, B. (2017). Many facets of sentiment analysis. In E. Cambria, D. Das, S. Bandyopadhyay, & A. Feraco (Eds.), *A practical guide to sentiment analysis* (pp. 11–39). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-55394-8_2

Lutz, M. (2021). *Learning Python*. O'Reilly Media.

Markham, A., & Buchanan, E. (2012). *Ethical decision-making and Internet research: Recommendations from the AoIR Ethics Working Committee (Version 2.0).* Association of Internet Researchers. https://aoir.org/reports/ethics2.pdf

Medrano, C., Aierbe, A., & Orejudo, S. (2010). Television viewing profile and values: Implications for moral education. *Revista de Psicodidáctica*, *15*(1), 57–76.

Merriam, S. B. (2015). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev.). Nobel Yayınevi. (Orijinal çalışma basım yılı 2009).

Milliyet. (2020, 8 Ekim). *Gönül Dağı'nın yayın tarihi belli oldu.* https://www.milliyet.com.tr/cadde/gonul-daginin-yayin-tarihi-belli-oldu-6325124

Özarslan, K. (2020). Ülke markalaması bağlamında uluslararası basında Türk dizileri ve Türkiye imajı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *22*(1), 215–238. https://doi.org/10.16953/deusosbil.551943

Özkan, U. B. (2021). *Eğitim bilimleri araştırmaları için doküman inceleme yöntemi*. Pegem Akademi.

Python Software Foundation. (2023). *IDLE-Python's integrated development and learning environment*. *Python documentation*. https://docs.python.org/3/library/idle.html

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu. (2018). *Televizyon izleme eğilimleri araştırması-2018.* https://www.rtuk.gov.tr/Media/FM/Birimler/Kamuoyu/televizyonizlemeegilimleriarastirmasi2018.pdf

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu. (2022, 27 Ocak). *Cumhurbaşkanı Erdoğan: "Türkçemizi korumak için verdiğimiz mücadele, esasında bir millî mücadeledir".* https://rtuk.gov.tr/cumhurbaskani-erdogan-"turkcemizi-korumak-icin-verdigimiz-mucadele-esasinda-bir-milli-mucadeledir"/4210

Schwartz, S. H. (2007). A theory of cultural value orientations: Explication and applications. In Y. H. Poortinga, J. Georgas, & J. A. Berry (Eds.), *Measuring and mapping cultures: 25 years of comparative value surveys* (pp. 33–78). Psychology Press.

Sucu, İ. (2011). Farklı yaşam tarzlarında geleneksel ve modern anlayışının televizyon dizilerine yansıması. *The Journal of Sociology*, *23-24*, 125–146.

Şahbaz, P., & Kılıçlar, A. (2009). Filmlerin ve televizyon dizilerinin destinasyon imajina etkileri. *Journal of Business Research-Turk*, *1*(1), 31–52.

Şahin, N. (2025). Gönül Dağı (dizi). *Küre.* https://kureansiklopedi.com/tr/detay/gonul-dagi-dizi-8f544

Şimşek, Ş. (2015). Kemalettin Tuğcu'nun romanlarında değerler eğitimi. *International Journal of Humanities and Education, 1*(1), 79–104.

Taboada, M., Brooke, J., Tofiloski, M., Voll, K., & Stede, M. (2011). Lexicon-based methods for sentiment analysis. *Computational Linguistics, 37*(2), 267–307. https://doi.org/10.1162/COLI_a_00049

Townsend, L., & Wallace, C. (2016). *Social media research: A guide to ethics.* University of Aberdeen.

Türkiye Radyo ve Televizyonu 1. Kanalı. (2024, 23 Ekim). *Gönül Dağı en iyi dizi ödülünün sahibi oldu*. https://www.trt1.com.tr/haber/diziler/gonul-dagi-en-iyi-dizi-odulunun-sahibi-oldu-26427242

Turhan, H. B. (2018). *Türk yapımı animasyon filmlerinde değer aktarımı üzerine inceleme*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Siirt Üniversitesi.

Turner, T. N. (1999). *Essentials of elementary social studies*. Allyn and Bacon.

Türkyılmaz, F. (2022). İTO, Türk dizi sektörünün haritasını çıkardı. *Anadolu Ajansı.* https://www.aa.com.tr/tr/yasam/ito-turk-dizi-sektorunun-haritasini-cikardi/2727429

Tüzün Ateşalp, S. (2016). Nitelikli televizyon: Medya profesyonellerinin perspektifinden Türk televizyon dizilerinde nitelik. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi, 25*, 9–37. https://doi.org/10.16878/gsuilet.283029

Ulusoy, K. (2017). Hayat bilgisi dersinde değerler ve değerler eğitimi. B. Tay (Ed.), *Etkinlik örnekleri ile hayat bilgisi öğretimi* içinde (ss. 323–350). Pegem Akademi.

Ünal, O. (2020). Türk filmlerinde yer alan değerlerin incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, *10*(2), 910–929. https://doi.org/10.18039/ajesi.759910

Ünal, O. (2021). Dizi ve filmlerin değerler üzerindeki yansımasına yönelik sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşleri. *The Journal of Value Education, 19*(41), 277–311. https://doi.org/10.34234/ded.906251

Wellington J., Bathmaker A., Hunt C., McCulloch G., & Sikes P. (2005). *Succeeding with your doctorate.* Sage Publications.

Yeşil, R., & Aydın, D. (2007). Demokratik değerlerin eğitiminde yöntem ve zamanlama. *Turkish Journal of Social Research*, *11*(2), 65–84.

Yurderi, M. M. (2014). *Romandan uyarlanan televizyon dizilerinde değişen değer temsili* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Ege Üniversitesi.